

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, GRUODŽIO – DECEMBER 29, 2012 • Vol. CIII Nr. 152

Kaina 2 dol.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 12-28-12

PERIODICALS

Imkit mane ir žaiskit – 7 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Šeimai metami iššūkiai – sudėtingi – 2, 10
- Ką minėsime 2013-siais? – 2
- Lietuviškumas-2013 – 3
- Ar neištiks „Titaniko“ likimas? – 3
- 2012-ieji Pal. Jurgio Matulaičio misijoje – 4, 14
- „Lituanicos“ 80-mečio išvakarėse – unikalaus tyrinėjimo tinklalapis – 5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Renginių kalendorius – 8
- Apžvalgos – 8, 10
- Kalėdų parodoje – angelai iš viso pasaulio – 9
- Sportas – 10

Valiutų santykis
1 USD — 2.61 LT
1 EUR — 3.45 LT

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

Baigiasi 2012 metai. Grežiamės atgal – žiūrime, kokie darbai padaryti, kas pasiekta, o kam pritrūko jėgų ir ryžto. Ką užsitarnavome ir ką gavome kaip dovaną. Šie metai buvo ir tautos dainiaus Maironio bei palaimintojo Jurgio Matulaičio metai. Prisiminėme ir įsisąmoninome jų skelbtus įkvėpimus, keltus idealus ir mokėjimą nepaskęsti kasdienybėje.

ELTA nuotr.

Apdovanoti geriausi pasaulio lietuviai profesionalai

Vilnius (BNS, Delfi.lt) – Gruodžio 27 d. Vilniuje, Prezidentūroje, įvykusiuose „Globalios Lietuvos apdovanojimuose 2012“ pirmą kartą buvo pagerbti šviesiausių Lietuvos protų – mokslo, verslo, meno ir kultūros atstovų – profesiniai pasiekimai, jų indėlis, garsinant šalį pasaulyje. Apdovanojimams iš viso buvo pateikti 48 kandidatai iš 18 šalių. Jie teikti keturiose srityse: verslo ir vadybos, mokslo ir technologijų, meno ir kultūros bei už viso gyvenimo pasiekimus.

Mokslo ir technologijų srityje už indėlį į aplinkos išsaugojimą apdovanota antropologė, pasaulinio garso orangutanų tyrinėtoja Birutė Galdikas, Kanados Queen's University organinės chemijos specialistas Viktoras Sniečkus ir lietuvių kilmės NASA astronautas Karol Joseph „Bo“ Bobko. Verslo ir vadybos kategorijoje laureatais tapo populiariausios pasaulyje atviros mobiliųjų programėlių platinimo platformos „GetJar“ įkūrėjas ir vadovas Ilja Laursas, Kolumbijos politikas, matematikas Antanas Mockus bei tarptautinės bendrovės „Glencore International“ vadovas Ivan Glasenberg iš Pietų Afrikos Respublikos. Už sėkmingą veiklą meno ir kultūros srityje apdovanota JAV gyvenanti rašytoja Rūta Šepetys, iliustratorius Ray Bartkus bei lietuvių kilmės Italijos architektas Massimiliano Fuksas. Viso gyvenimo

Apdovanojimą iš prezidentės rankų atsiima prof. A. Avižienis.

ELTA nuotr.

pasiekimų apdovanojimais pagerbti University of California informatikos profesorius, pirmasis atkurtojo Vytauto Didžiojo universiteto rektorius Algirdas Avižienis, avangardinio kino pradininkas Jonas Mekas bei verslininkas ir filantropas Juozas Kazickas.

Žada pataisas dėl dvigubos pilietybės

Vilnius (BNS) – Seimo narys konservatorius Paulius Saudargas žada nenuleisti rankų ir kelti dvigubos pilietybės klausimą. Praėjusią kadenciją Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijai vadovavęs P. Saudargas sako planuojantis rengti pataisas, kurios numatytų daugiau galimybių išsaugoti Lietuvos pilietybę nei yra šiuo metu. Jo teigimu, dvigubos pilietybės ribas būtų galima plėsti, keičiant užsienyje Lietuvos pilietybę turintiems tėvams vaikų statusą. Šiuo metu jie pilietybę įgyja gimdami, tačiau sulaukę pilnametystės turi apsispręsti, kurią pilietybę rinktis. Pasaulio lietuviai norėtų, kad būtų užtikrintas pilietybės perdavimas ir išlaikymas palikuonims.

Praėjusios kadencijos Seime buvo registruotos

pataisos, kurios leistų dvigubą pilietybę, jei pasitraukęs asmuo arba vienas iš tėvų ar senelių buvo Lietuvos piliečiu iki 1940 m. birželio 15 d. Tokiai pataisai pritarė vasarą Vilniuje posėdžiavęs PLB Seimas. Galimybės išlaikyti Lietuvos pilietybę, įgaunant kitos valstybės, pageidauja užsienio lietuviai. Praėjusios kadencijos Seime buvo bandoma išplėsti dvigubos pilietybės galimybes, bet nesėkmingai.

Pagal dabartinę Pilietybės įstatymą, dviguba pilietybė leidžiama tiems, kurie iš Lietuvos pasitraukė iki Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m., taip pat tiems, kurie pilietybę įgijo automatiškai – gimdami arba per santuoką.

Nereikia tik bijotis dėl Dievo garbės ir Bažnyčios labo nukęsti, nereikia bijotis, taip sakant, rizikuoti. Ateitis yra nuo mūsų akių kaip ir uždangalu uždengta; ir šiaip gyvenime nuolat mums prisieina rizikuoti. Juo labiau galima rizikuoti, kad čia nėra ko bijotis pralaimėti...

– Iš Pal. J. Matulaičio „Užrašų“

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Ne už kalnų – Naujieji, gera proga stabtelėti, atsigręžti atgal, pasvajoti apie ateitį. Kokie buvo 2012-ieji „Draugui“, geriausiai galite pasakyti Jūs, mielieji. Jūsų laiškai, skambučiai, išsakomos pastabos – puikiausias lakmusas, rodantis, ar einama gera kryptimi. Galime pasidžiaugti, kad pastaruoju laiku tas lakmusas nuteikia viltį. Na, o ką atneš „Draugui“ Naujieji, sunku pasakyti. Norėtusi tikėti naujojo „Draugo“ tarybos pirmininko žodžiais: „Draugo“ ateitis – šviesi“, pasakytais per Draugo fondo narių metinį susirinkimą š. m. lapkričio 10 d. Turbūt daug vilčių dedama ir į naujus redakcijos žmones, kurie keičia mus, keletą metų kūrusias šią dieną. Perduodama savo darbus naujam redaktoriui Gedinui Mikalaičiui, kuris dirbs iš Lietuvos, noriu padėkoti Jums – skaitantiems, rašantiems, drąsinantiems, mokantiems – ir palinkėti visiems laimingų, kūrybingų, šviesių Naujųjų metų.

Red. Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šėštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

GANYTOJO ŽODIS

Baigiasi metai, kurie ir vėl Bažnyčiai ir pasauliui buvo kupini sunkių aplinkybių, didžiulių klausimų ir iššūkių, bet taip pat ir vilties ženklų. Paminėsiu tik kai kuriuos svarbiausius įvykius Bažnyčios gyvenime ir mano vykdomoje Petro tarnystėje. Pirmiausia tai kovo mėnesį vykusio apaštališkoji kelionė į Meksiką ir Kubą. Jos metu įvyko keletas neužmirštamų susitikimų, kurių metu iš žmonių širdžių galingai veržėsi tikėjimas, tvirtai jose įsišaknijęs ir teikiantis tikrą džiaugsmą.

Kiti svarbūs besibaigiančių metų įvykiai buvo Milane vykusio didžioji šeimų šventė, o taip pat apsilankymas Libane, kurio metu Artimųjų Rytų Bažnyčioms buvo įteiktas Posinodinis apaštališkasis paraginimas su labai svarbiais nurodymais vietiniams krikščionims, pašauktiems eiti sunkiu vienybės ir taikos keliu. Paskutinis tarp svarbiausių šių metų įvykių buvo Vyskupų Sinodas ir jo metu pradėti Tikėjimo metai, kuriais minime Vatikano II Susirinkimo pradžios jubiliejų ir, praėjus penkiems dešimtmečiams, stengiamės dabartinėmis sąlygomis iš naujo gilintis į Susirinkimo mokymą ir jį įsisavinti.

Didis džiaugsmas, su kuriuo Milane susitiko iš viso pasaulio atvykusios šeimos, parodė, kad, nepaisant prieštarų išpūdžių, šiandien šeima yra tvirta ir gyva. Tačiau akivaizdi ir krizė, ardanti jos pamatus, ypač Vakarų pasaulyje. Šeimai metami iššūkiai – sudėtingi. Visų pirma tai nesugebėjimas išsipareigoti visam gyvenimui. Ar gali žmogus susisiekti su kitu žmogumi visam gyvenimui? Ar tai atitinka jo prigimtį? Ar neprieštarauja laisvei? O gal žmogus tik tuomet bus savimi, jei išliks visiškai autonomiškas ir su kitais žmonėmis palaikys tik tokius ryšius, kuriuos galima kiekvieną akimirką nutraukti? Nenoro išsipareigoti pastoviams ryšiams pagrin-

Šeimai metami iššūkiai – sudėtingi

POPIEŽIUS BENEDIKTAS XVI

dinė priežastis yra paplitusi klaidinga laisvės ir saviraiškos samprata, žmogaus užsidarymas savyje, egoizmas. Iš tiesų tik save dovanodamas, tik būdamas atviras, tik leisdamas save bandyti sunkumais ir net kančia, žmogus gali atrasti visą savo žmogiškumo didybę. Jei žmogus atmeta pastovius ryšius, tuo pačiu nyksta tokios fundamentalios žmogiškojo gyvenimo sąvokos kaip tėvas, motina, vaikas, nyksta esminiai buvimo žmogumi elementai.

Jei dar neseniai manėme, kad šeimos krizės priežastis yra tik klaidinga žmogaus laisvės samprata, tai dabar vis aiškiau matome, kaip keičiama paties buvimo žmogumi samprata. Prancūzijos Didysis rabinas Gilles Bernheim cituoja pagarsėjusią Simone de Beauvoir frazę, kad „moterimi ne gimstama, bet tampama“. Tai pagrindas to, kas šiandien vadinama „gender“ ir pristatoma kaip nauja lytiškumo filosofija. Pasak jos, lytis jau nebėra natūralus gamtinis faktas, bet socialinis vaidmuo, kurį galima autonomiškai pasirinkti. Ši teorija klaidinga. Pasak Biblijos pasakojimo apie žmogaus sukūrimą, žmogiškumo esmei priklauso tai, kad Dievas žmogų sukūrė kaip vyrą ir moterį. Šitas dualumas žmogui yra esmiškai svarbus. Ir kaip tik šiam dualumui šiandien labiausiai prieštaraujama. Minėtoji teorija tvirtina, kad ne Dievas žmogų sukūrė kaip vyrą ir moterį, bet visuomenė primetė tokius griežtus vaidmenis, o šiandien mes jau galime jų nepaisyti. Prigimtinio vyriškumo ir moteriškumo jau nėra. Nėra nė žmogaus prigimtės, yra tik dvasia ir valia. Šiandien mes nesutinkame su gamtos manipuliavimu, kai tai veikia aplinką, bet šiuo atveju manipuliacija juk paveikia patį žmogų. O jei nelieta vyro ir moteris natūralaus dualumo, nelieta pagrindo ir natū-

Nukelta į 10 psl.

NUOMONĖS, KOMENTARAI

Grudžio 19 d. Bernardinai.lt pasirodė Zigmovitkaus straipsnis „Kas svarbaus nutiko atminties ir istorijos lauke 2012-aisiais“, kuriame autorius surašė esmines Lietuvos atmintinas datas, paminėtas 2012 metais. Jis rašo:

„Minėjome ‘Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos’ ir Kaune susideginusio Romo Kalantos bei po to kilusių politinių protestų 40-ąsias metines ir dvidešimt penkerius – nuo pirmojo viešojo mitingo prie A. Mickevičiaus paminklo Vilniuje – 2012-aisiais tai bene esmingiausios atmintinos datos, kurias minėjome.“ Straipsnyje surašyta ir daugiau kitų minėtų įvykių ir sukačių.

Už Lietuvos ribų gyvenantys lietuviai taip pat surengė savo minėjimus, pvz., Maironio 150 gimimo metinių ir palaimintojo Jurgio Matulaičio beatifikacijos 25 metų sukakties minėjimai įvairiose vietovėse. Balandžio mėn. Lietuvos Fondas atšventė savo 50 metų jubiliejų iškilmingu pokyliu Čikagos priemiestyje, o gruodžio 16 d. Cleveland choras „Exultate“ atšventė savo 30 veiklos metų jubiliejų koncerto „Kalėdų aidai“ metu. Šios sukaktys Vitkaus straipsnyje nebuvo paminėtos, bet tai suprantama – jubiliejų yra daug, ir ne visi apie juos žino, prisimena, išdėmi ar aprašo. Ne visiems tos pačios sukaktys yra vieno dain prasmingos.

Skaitant spaudą ir žvelgiant į kalendorius, jau žinome, kad 2013 metais bus nemažai sukačių, kurios bus paminėtos šia puslapyje Atlanto, o kai kurios – abipus Atlanto. Štai trumpas sąrašas. 2013 metais minėsime visai Lietuvai svarbią datą – 600 metų Žemaitijos krikšto jubiliejų. Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ vasario 3 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, ne tik papasakos apie savo 2012 m. veiklą, bet tuo pačiu paminės organizacijos penkioliktuosius veiklos metus dirbant Lietuvos socialiai remtinų šeimų vaikų labui. Vasario 9 d. Pasaulio lietuvių centre (PLC) pokyliu bus švenčiamas centro 25-asis jubiliejus, o balandžio 20 d. PLC rengiama vienintelės išeivijoje likusios lietuviškos Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ 30 metų jubiliejaus šventė. Liepos 25–28 d.

Žvelgiant į priekį – ką minėsime 2013-siais?

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

JAV įsteigta lietuvių katalikų organizacija „Lietuvos vyčiai“ (Knights of Lithuania) savo suvažiavime Quincy, MA švęs šimtmečio jubiliejų. Lietuvių skautija minės savo devyniasdešimt penktuosius gyvavimo metus. JAV Lietuvių skautų sąjungos jubiliejinė stovykla „Viltis“ rengiama rugpjūčio 7–17 d. Camp Manatoc, Penninsula, Ohio. Lietuvoje jubiliejinė skautų stovykla „Gėrio pėdomis“ rengiama liepos 7–16 d. Telšiuose. Liepos mėnesį bus minima Dariaus ir Girėno 1933 m. skrydžio per Atlantą 80 metų sukaktis, taip pat bus ses. Nijolės Sadūnaitės 75 metų gimtadienis. Vienas iš įdomesnių 2013 m. renginių – tai rugpjūčio mėnesį numatomi Lithuanian American Hall of Fame pirmieji pasižymėjusių Amerikos lietuvių paskyrimai („inductions“). Norėtusi prisiminti ne vien sporto ir kino žvaigždes, bet ir kitus, pvz., rugsėjo 9 d. 10 metų mirties metinių proga – veikėja, žurnalistė, redaktorių Juozą Laučką, nes atrodo, jog jo gimimo šimtmečio metinės nebuvo labai ryškiai paminėtos 2010 m. sausio mėn. O Laučkos veikla ir pasiekimai verti dėmesio, kaip ir kitų dažnai savęs nereklamuojančių žmonių. Lapkričio 8 d. minėsime Dievo tarno arkivyskupo Mečislovo Reinio 60-ąsias mirties metines.

George Santayana yra pastebėjęs, jog „tie, kas neprišimena praeities, yra priversti ją kartoti“ (kiti vertimai teigia „pasmerkti“). Ruošdamiesi atversti 2013 metų kalendoriaus lapus, tikėkimės, kad ateinančiais metais džiaugsimės kiekviena diena, gyvensime šių laikų dvasia, bet tuo pačiu nepamiršime ir ankstesnių laikų bei žmonių, jų pasiekimų ir gyvenimo pamokų. Laikraščiuose ir internetinėse svetainėse yra sąrašai, pavadinti „šiandien istorijoje“ ar pan., kuriuose (kartais su trumpu paaiškinimu) surikiuoti ypatingi tą dieną įvykę įvykiai. Tačiau, norint kai kurias sukaktis paminėti tinkamai, reikia išankstinio pasiruošimo. Norėtusi, kad per ateinančius metus istorikai ir veikėjai mums primintų ir iš anksto praneštų mums bei pakviestų mus tas sukaktis švęsti ir kartu paminėti.

„Naujiems išeiviams iš postkomunistinės Lietuvos dažnai nuostabu, kad lietuviškos kilmės amerikiečiai tiek daug dėmesio skiria tokiems ‘pasenusiems reikalams’ kaip tautinis paveldas ar kultūrinės tradicijos. Daugelį naujų imigrantų stulbina ar juokina pirmieji akivaizdūs susidūrimai su Amerikos lietuvių bendruomenėmis, parapijomis, klubais, bendruomenių salėmis ir koncertais jose, jie stebisi, kodėl Amerikos lietuviai, regis, taip ypatingai rūpinasi etnine kilme. Atrodo, kad Amerikos lietuviai net labiau didžiuojasi lietuvišku paveldu negu Lietuvos lietuviai”, – pastebi Vytauto Didžiojo universiteto Socialinės antropologijos centro vadovas, knygos „Lietuviškasis identitetas šiuolaikinės emigracijos kontekstuose” (VDU leidykla, 2011) sudarytojas prof. Vytis Čiubrinskas. Vis labiau į akis krenta trintis tarp skirtingų lietuvių emigracinių bangų ir kartų. Ji, lyg ta tyliai rusenanti pasarlūnė ugnis, ima ir netikėtai pastoja tau kelią – kartais atrodo, jog jos nei peršoksi, nei apeisi.

Tiesa, ugnelės ir net atviros ugnies tarp Amerikos lietuvių buvimas – anokia naujiena. Edmundas Petrauskas, gyvenantis London, Kanadoje, prisimindamas pirmuosius metus svečioje šalyje, rašo, jog jiems, dipukams, atvykus, „buvo panaši patirtis, kai čia radome 1920–1939 m. atvykusius ‘raudonus’ lietuvius – turtuolius, tabakininkus. Jiems mes buvome smetonininkai, naciai-hitlerininkai”. XX a. 5-ojo dešimtmečio pabaigoje–6-ojo pradžioje vienoje vietoje atsidūrus grynorių ir dipukų emigracijos bangų lietuviams, itin išryškėjo jų skirtumai. Tada, apmąstydami savo, kaip JAV lietuvių, tapatybę, skirtingų emigracijos bangų atstovai teikė nevienodą reikšmę kalbai ir katalikybei: grynoriai pirmenybę teikė katalikybei, o dipukai – lietuvių kalbai. Taip lietuvių kalba ir katalikybė tapo tarpusavyje besirungiančiais veiksniais. Besivaržančios JAV lietuvių katalikų grupės rėmėsi ir nevienodais socialinės aplinkos modeliais: grynoriai lyg namie jautėsi parapijoje, o dipukai – Lie-

Lietuviškumas -2013

DALIA CIDZIKAITĖ

tuvių Bendruomenėje.

Naujieji lietuviai emigrantai saistosi naujaip. Ne paslaptis, kad jie dažnai su rytų europiečiais – rusais, lenkais, ukrainiečiais, latviais, t. y. su tais, su kuriais susikalba rusiškai, dirba bendrus darbus, gyvena tuose pačiuose rajonuose. Vis daugiau pasitaiko ir mišrių santuokų. Prisiminkime 1912 metus, kai Lietuvos katalikų federacijos susirinkime atvirai prabilta apie mišrios etninės santuokos pavojų, taip pat XX a. ketvirtąjį dešimtmetį, kai Amerikos lietuviai buvo skatinami važiuoti į Lietuvą tinkamos sutuoktinės ar sutuoktinio ieškoti, arba 1944 metus, kai „Lietuvos vyčiai” priėmė nutarimą, kuriuo buvo pasisakyta prieš mišrią santuoką. (Toks pat draudimas įrašytas ir 1949 metais dipukų sudarytoje „Lietuvių Chartoje”).

Pasak prof. Čiubrinsko, lietuvių išeivijos bendruomeniškumą keičia tinkliškas žmonių saistymasis (pvz., knygų klubai; šeimų bendravimas tarpusavyje; neformalus susibūrimai ir pan.). Šių dienų lietuviams emigrantams, kitaip nei seniesiems emigrantams, nėra žūtbūtinio poreikio turėti savo bendruomenę, jiems nebūtina, kad šalia būtų savų, kad jie galėtų susikalbėti, turėtų kur įsikurti, gautų darbą. Vis dėlto skubėti juos kaltinti nutautėjimu taip pat nėra reikalo. Prof. Čiubrinsko ir jo kolegų atlikti tyrimai parodė, jog ir neseniai iš Lietuvos išvykę lietuviai nėra praradę savo šaknų ir jas paprastai išlaiko šeimoje.

Ne paslaptis, jog naujos JAV lietuvių emigracinės bangos veidą keičia ir šiuolaikinės technologijos, kurios leidžia labai lengvai susisiekti, judėti,

bendrauti. Todėl ir žmonių priklausomybė darosi dvilypė: jie nebėra vien toje vietoje, į kurią atvyko, ir nebėra visiškai prarasti toje vietoje, iš kurios išvyko. Prof. Čiubrinskas pastebi, jog lojalumas, išipareigojimai, atsidavimas vienai teritorijai pasidaro per siauras reiškinys: „[Šių dienų] žmonės linkę būti lojalūs, išipareigoję, net atsidavę kelioms vietoms. Pasaulis susitraukė, sumažėjo, pasidarė toks, kad jau įmanoma save įgyvendinti ne tik vienoje tautinėje valstybėje (ne vien tik vienoje bendruomenėje).” Todėl, atsižvelgiant į tai, kiek įsilieta į gyvenamosios šalies kultūrą, aplinką ar, priešingai, kiek išlaikytas lietuviškumas, VDU profesorius siūlo kalbėti apie daugiau nei vieną lietuviškos tapatybės modelį.

Etniškumas (lietuviškumas) emigracijoje perduodamas dalijantis, atgaminant ir stiprinant. Dar daugiau – jis vis dažniau yra „vartojamas”: kaip bendros kilmės mitas, kaip bendras paveldas ir atmintis ar bent jau kaip stereotipas. Etniškumas net pasirodo prekės pavidalu. Pagaliau etniškumas perduodamas laikantis kokių nors požymių (kuriuos „visi laiko” būdingais, pvz., lietuviams) platinimo strategijų. Kita vertus, etniškumas gali būti ir prieglobstis, ir pagalbinė priemonė.

Jei XX a. antrojoje pusėje žodžiai „išlaikyti lietuviškumą” daugumai Amerikos lietuvių skambėjo kaip žūtbūtinis raginimas, šių dienų lietuviui emigrantui tai jau tokio svarbaus vaidmens nevaidina, jie nėra jo tapatybės dalis. Nes jų lietuviškumui niekas negrasina. Tad kas pakeitė imperatyvą „išlaikyti lietuviškumą”, kai, atrodo, lietuviškumui jau niekas negresia ir niekas negrasina? Jį pakeitė pasididžiavimas savo lietuviška kilme ir/ar kilmės šalimi, tvirtai jaučiant, jog, net ir gyvendami svetur, net ir nekalbėdami (ar prastai kalbėdami) lietuviškai, net ir apsupti nelietuvių šeimos narių ar bendradarbių, esame Lietuvos ambasadoriai – kiekvienas savaip ir savo erdvėje. Tokių progų netrūks ir 2013-iais metais!

NUOMONĖS, KOMENTARAI

1912 m. Belfaste, Airijoje, buvo pastatytas ir į vandenį nuleistas „Titanikas” – didžiausias pasaulyje ir labai greitas transatlantinis keleivinis laivas. Jis buvo kuriamas pagal naujausias technologijas, todėl buvo sakoma, kad laivas – „nepaskandinamas”. Beje, dėl tos modernios technologijos nebuvo pasirūpinta pakankamu gelbėjimosi priemonių skaičiumi (valtimis), kad jų pakaktų visiems keleiviams. Įtikėta, jog net ir rimtai pažeistas „Titanikas” ilgai laikysis ant vandens, ir valčių tereikės persikeliant į greta esantį gelbėjantį laivą. Deja, nelaimės metu žuvo apie 1,500 žmonių... Toks didelis aukų skaičius turėjo ir tebeturi platų atgarsį visuomenėje, nors jau praėjo visas šimtmetis nuo laivo nuskendimo. Išvada paprasta – laivo nuskendimui nebuvo deramai pasiruošta. Neįvertinta, kad net ir tada, kai, atrodo, jog tikrai niekas negali nutikti, nė vienas nėra apsaugotas nuo klaidų.

Pradėjau nuo „Titaniko” štai kodėl – š. m. gruodžio 10 d. Tėvų marijonų Šiaurės Amerikos provincijolo kun. Kazimierz Chwalek, MIC kvietimu dalyvavau seniausio lietuviško laikraščio JAV „Draugas” direktorių tarybos posėdyje, kuriame buvo svarstoma laikraščio ateitis, „Draugo” pastato būklė. Posėdyje dalyvavo 10 marijonų vienuolių kunigų ir brolių bei „Draugo” vykdomoji taryba su neseniai parinktu pirmininku Vytu Stanevičiumi, kuris tame posėdyje buvo patvirtintas.

Dar iki susirinkimo susipažinau su „Draugo” Direktorių tarybos įstatais (by-laws), kuriuose parašyta, kad direktorių tarybos nariai turi būti perrenkami kas dveji metai. Šiuo metu tarybai priklauso: Vytas Stanevičius, Mildred Jagiella, Jonas Daugirdas, Viktoras Jautokas, Saulius Kuprys, Vaclovas Momkus, Pranas Povilaitis, Juozas Polikaitis ir Marija Remienė. Tad 2013 metais pusė tarybos narių turės būti perrinkti.

Posėdyje buvo kalbama apie pakankamai svarbius dalykus, kaip antai laikraščio leidimo išlaidos, naujų prenumeratorių stoka. Tėvas Ronald McBride, MIC iš Texas valstijos susidomėjęs klausė, kiek lietuvių gyvena JAV. Juozas Polikaitis

Ar neištiks „Titaniko” likimas?

JOE KULYS

paaikšino, kad vien Čikagoje ir apylinkėse turėtų susidaryti apie 300,000 lietuvių ar lietuvių kilmės žmonių. „Tai ‘Draugą’ skaityto, prenumeruoja tik 2,000 skaitytojų? Vadinasi, laikraščio skaitytojai nesudaro nė dviejų procentų?”, – stebėjosi tėvas McBride.

„Draugo” klestėjimo laikai, kai dar mano tėvai jį užsisakinėjo ir rėmė, jau seniai praėjo. O ką darė direktoriai paskutinius šešerius metus, kai jie buvo pakviesti dalyvauti „Draugo” taryboje? Juk skaitytojų skaičius vis mažėjo ir mažėjo. Laikraštį palaiko vyresnieji lietuviai, dar vadinami dipukais, maža dalis mano kartos žmonių, kurių tėvai jau gimė čia ar atvyko XX a. pradžioje. „Draugo” direktoriai, kaip ir „Titaniko” keleiviai, plaukia pasroviui, nors pavojaus signalai skamba jau senokai!

Kaip supratau, direktoriai svarsto tik tai, ko negalima atlikti, ir visi jų atsakymai yra: „Nėra pinigų.” Paskutinis „laimėjimas” taupant pinigus – pirmą puslapį redaguos žmogus iš Lietuvos. Tad mano klausimas yra: kuriam skaitytojui skiriamas „Draugas” – Lietuvoje ar Amerikoje gyvenančiam lietuviui? Jei laikraštis nepritraukia skaitytojų, tada būtina skelbti konkursą naujų žurnalistų paieškai.

Jei per tris kadencijas, t. y. šešerius metus, dabartiniai direktoriai nieko nenuveikė dėl laikraščio gero vardo bei jo populiarumo kėlimo, ar ne pats laikas įlieti „šviežio kraujo” ir keisti senuosius narius į naujus? Jau dabar į direktorių tarybą galiu pasiūlyti dr. Liną Sidrį – uolų lietuvi, lietuviybės puoselėtoją, taip pat Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) tarybos pirmininką dr. Robertą Vitą bei bibliotekininkę-istorikę Audrą Adomėnas. Pasikeitimai visada sujudina ir neretai

išeina į naudą visiems, todėl esu įsitikinęs, kad ir „Draugo” direktoriams laikas keistis ir laikytis Direktorių tarybos įstatymo – narių keitimo-perrinkimo. Judėjimas – sveika ir leidėjams, ir skaitytojams. Negalima laukti, kol bus nugarmėta į dugną, reikia kuo skubiau taisyti susidariusią padėtį.

Kitas labai svarbus dalykas – apverktina „Draugo” pastato būklė. Būtina keisti stogą ir langus, tvarkyti sienas, lubas. Pinigų neturi nei marijonai, nei „Draugas”. Brolis Donald Shaefer, MIC pasiūlė sukurti 1,5 mln. dolerių vertės kapitalinį projektą (capital giving) penkeriems metams. „Draugo” direktorių taryba turi sudaryti detalų penkerių metų planą, kuriame būtų numatyta, kas turi būti nuveikta per tuos metus, atskirai išnagrinėti kiekvienų metų darbai. Pats laikraštis, pastatas, įrengimai priklauso marijonams ir niekur negali iškeliauti. Tik vienu atveju – gali leisti naują laikraštį kitu pavadinimu. Bet ar tai išeitis?

„Draugo” spaustuvei nebeveikiant, atlikus remonto darbus, pastate galėtų iš Jaunimo centro persikelti LTSC raštinė ir archyvas. Galėtų įsikurti ir atsikurti taip lietuviams reikalingas radijas „Margutis”, kuris veiktų nors sekmadieniais. Ypač tiems, kurie jau nebepajėgūs atvykti į Marquette ar Brighton Park bažnyčias sekmadieniais. Turėtų atsirasti ir nedidelė parduotuvė, kurioje gražiai sutartų kelių krautuvių prekės, pvz., „Lietuvėlės”, marijonų vienuolių krikščioniškų reikmenų tikintiesiems bei „Draugo” knygynėlio pasiūla.

„Draugui” reikia moderatoriaus, kurį skiria marijonų provincijolas. Šioms pareigoms tinka neseniai iš Lietuvos, Vilkaviškio vyskupijos, atvykęs kunigas Gediminas Keršys. Dr. Sidrys pasiruošęs paremti šį sumanymą ir iš Amerikos lietuvių katalikų labdaros fondo skiria 20,000 dol.

Kad „Draugas” išvengtų katastrofos, reikia visų bendrų pastangų – gelbėjimosi valčių. Aš esu pasiruošęs padėti tiek, kiek pajėgsiu. Manau, atsiras ir daugiau savanorių.

TELKINIAI

Lemont, IL

2012-ieji Pal. Jurgio Matulaičio misijoje

Pal. J. Matulaičio metų apžvalga

Duomenys

2013-uosius kalendorinius metus Pal. J. Matulaičio misija pradeda su 786 užsirašiusiais nariais – šeimomis bei pavieniais asmenimis. Iš jų 60 pranešė, kad pamaldas lanko kitur, nedalyvauja misijos gyvenime arba dėl kitų priežasčių yra neveiklūs nariai. Spalio mėnesį skaičiuojant sekmadieninių Mišių lankytojus, šių metų vidurkis per trejas Mišias buvo 735, o Bendruomenės dienos Mišiose – 1,050. Per Kalėdas bei Velykas siekia daugiau nei 3,000 asmenų. Norint tapti misijos nariu, reikia užpildyti registracijos lapą. 2011 metais misijoje buvo 750 narių, sekmadieniais – vidutiniškai 700.

Sakramentinis gyvenimas

Per 12 mėnesių Krikšto sakramentą priėmė 30 kūdikių bei vaikų. Pirmąją šv. Komuniją priėmė 75 vaikai, vyskupas sutvirtino 26 misijos narius, dar trys suaugę sutvirtinti Velyknaktį. Jau ketverius metus (privalomus) pokalbius krikšto tėvams veda Daiva Kisielienė, talkinama Irenos Grigaitienės. Vaikus Komunijai rengia ses. Laimutė Kabišaitytė su talka, o Sutvirtinimui visus metus jaunimą bei suaugusius ruošia Grasilda Reinytė Petkienė.

Santuokų buvo trys. Keletas porų ruošėsi misijoje, tačiau sutuoktuves šventė kitose bažnyčiose. Ligonių patepimo sakramentą priėmė arti 30 asmenų. Šv. Komunija išnešiota į namus, ligonines bei prieglaudą daugiau nei 1,500 kartų – tai Komunijos nešiotojų ir ligonių lankytojų tarnystė.

Išpažinčių klausoma kas šeštadienį ir sekmadienį 5-6 val. p. p., tačiau dauguma pasinaudoja bendruomeninėmis Susitaikymo Sakramento apeigomis per Adventą ir Gavėnią.

Šiomet per misiją palaidoti 46 asmenys, kai kurie jų atvežti iš tolimų vietovių, nes turėjo seniau nusipirkę sklypus Šv. Kazimiero arba Tautinėse kapinėse.

Prie pamaldų bei kitų renginių bažnyčioje talkina nauji zakristijonai. Bažnyčią prižiūri, talkina raštinės ir kitais reikalais sesuo Judita Zabitaite.

Dėmesys jaunimui

Be ruošos sakramentams, ses. Laimutė Kabišaitytė ir kitos mokytojos moko tikybos Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemont, IL, ir Čikagos Jaunimo centre, taip pat palaikomas ryšys su Naperville mokykla. 2011–2012 metai Čikagos arkivyskupijoje buvo „Jaunimo ir jaunų suaugusių metų“. Misijoje jaunimo Mišias šventėme dukart – vasario 25 d. ir spalio 27 d., jų metu dalyvavo 100–150 jaunų žmonių. Jaunimas pats sustatė liturgijos eigą, giesmes, muziką, skaitytojus bei apeigas. Maironio lit. mokyklos mokytoja Tayida Chiapetta Gavėniai, Adventui ir Kalėdoms skatina mokinius papuošti bažnyčios langus karpiniais ar piešiniais. Jau dešimtą kartą gruodžio 27–28 d. vyko biblinė stovykla 1–6 kl. vaikams. Ateitininkų namuose pernai susirinko 60 dalyvių, 20 talkininkų paauglių bei studentų, visi – vadovaujami Grasildos Reinytės Petkienės.

Mokslo metais pirmąjį mėnesio sekmadienį 9 val. r. misijoje gieda vaikų choras „Vyturys“ (vadovas Darius Polikaitis). „Vyturys“ dalyvavo nuostabiame religiniame koncerte „1000 balsų“, vykusiame Čikagoje. Šis choras papildė misijos choro kalėdinio koncerto programą, gieda ir per Kūčių (šeimų) Mišias.

Jaunimas mielai patarnauja misijos ruošiamose Gavėnios Žuvies vaka-

Vaikų mišios.

Dainos Čyrienės nuotr.

rienėse, Sriubos pietuose, per Motinos dienos pusryčius. Šeštadienį lit. mokyklos dainavimo pamokos kartais vyksta bažnyčioje, prieangyje – tautinių šokių pamokos, kadangi Maironio lit. mokykloje daug mokinių, labai ankšta.

Renginiai

2013 m. sausio 20 d. misija renkasi į visuotinį susirinkimą. Pirmoji didesnė Matulaičio metų šventė, mininti paskelbimo palaimintuoju dvidešimtmetį, vyko sausio 27 d. Tuomet misijoje ir aplink ją buvo iškabinti užrašai su arkivyskupo sūkiu „Blogi nugalėti gerumu“. Į pagrindinę šventę Švč. Mergelės Marijos Gimimo (Marquette Park) bažnyčioje gegužės 27 d. nuvyko misijos choras ir daug parapijiečių. Matulaičio metai baigėsi lapkričio 18 d. Mišiomis ir giesmėmis. Ses. Ignė Marijošiūtė Ateitininkų namuose vedė moterų rekolekcijas „Tikėjimas moters kasdienybėje“, į kurias susirinko 67 dalyvės.

Visus metus po Komunijos bažnyčioje dalyvavę kalbėjo „Matulaičio metų malda“. Gavėnios metu vyko trys Žuvies vakarienės, o penktadienio vakaras buvo skirtas žymioms Šv. Rašto moterims. Me-

tiniai Sriubos pietūs (kovo 18 d.) remia Lietuvos „Caritas“ valgyklas varguomenei. Per Gavėnią 200 mokinukų ir kitų sugrąžino išdalintus „Ryžių dubenėlius“ su santaupėlėmis pasaulio vaikams maitinti. Motinos dieną misija rengia Blynų pusryčius, kurių metu patarnauja Sutvirtinimo kandidatams ir kiti savanoriai. Šiomet vietoj gėlių motinoms buvo dovanoti vaikų piešti ir klijuoti sveikinimai. Po Bendruomenės dienos (rugsėjo 30 d.) Mišių PLC kiemelyje vyko tarnysčių mugė, meno projektas ir vaisės.

Misijos giesmynas

Keliolika metų muzikos mylėtojai rinko ir dailino medžiagą giesmynui. Visos giesmės buvo naujai atspausdintos. Užtruko metus vien tik autorinės teisės surankioti. Atspaudinome 1,000 egzempliorių, iš kurių 150 užsisakė Dievo Apvaizdos parapija, Detroit, MI. Giesmyno išlaidas iš dalies padengia aukotojai, skirdami 25 dol. gyviesiems ar mirusiems atminti – jų vardai įklijuoti giesmynuose. Giesmynas, prie kurio labai daug dirbo dr. Ona Daugirdienė ir Grasilda Reinytė Petkienė, visuomenei pristatytas rugsėjo 9 d.

Suaugusiųjų tikėjimo ugdymas

Moterys labai mielai dalyvavo ses. Ignės rekolekcijose. Gavėnios metu vyko trys užsiėmimai Šv. Rašto temomis, Advento metu – du susitikimai. „Šviesa mūsų žingsniams“ metu kalbėta apie Senąjį Testamentą. Šventojo Rašto būrelis, dešimtmečius antradienio vakarus praleisdavęs kartu, šiais metais nustojo veikti. Vasarį Aldona Zailskaitė vedė Mišių skaitytojų kurselius, kuriuos baigė 24 asmenys. Šie susitikimai vyks ir 2013 m. pradžioje, kaip ir kiti susitikimai, skirti Komunijos dalintojams, papildomi trys susitikimai ligonių lankytojams, gaunantiems vyskupijos igaliojimus.

Nukelta į 4 psl.

Misijos giesmynas.

Seselė Ignė.

Vasarį Čikagos vyskupija rengia didelį sąskrydį su įdomiais užsiėmimais, paskaitomis bei diskusijomis. 2012 m. tokiam sąskrydyje dalyvavo 16 misijos asmenų. Dabar vyksta registracija į 2013 m. studijų dieną.

Kas dvi savaites misijoje veikė „Logos“ knygos klubas, pirmadieniais aptarinėjome pal. Matulaičio „Užrašus“. Per metus prie kavos ar arbatos per tikėjimo ugdymo valandėles kalbėjo kun. Julius Sasnauskas, OFM ir kun. Gintaras Vitkus, SJ (abu – iš Vilniaus).

2012–2013 Tikėjimo metais misijos žiniaraštyje skelbiamas trumpas rašinėlis apie tikėjimo išpažinimą. Vyksta ir Pirmosios Komunijos tėvų pasitarimai religiniais klausimais. Toliau lavinasi dvi misijos narės: ses. Laimutė Kabišaitytė jau antrus metus lanko arkivyskupijos „Called and Gifted“ programą, o Grasilda Reinytė Petkienė 2013 m. baigs sielovados magistro programą Loyola University ir taps parapijos sielovadininke.

Finansai

Kas savaitę misijos žiniaraštyje pranešami praėjusio sekmadienio rinkliavų duomenys. Visa misijos finansų apyskaita paskelbiama sausio viduryje ir pateikiama per visuotinę misijos susirinkimą (2013 m. sausio 20 d.).

Misija jau trečius metus nesuveda galo su galu. Kad misija galėtų išsiversti rinkliava turėtų siekti 3,800 dol. kas savaitę. 2012 m. misija išleido giesmyną, visai neseniai dėjo grindis bažnyčios prieigose. 2013 m. turbūt laukia pietinės sienos remontas, nes tarp plokščių trupa tinkas ir slenka trikampės plytos.

Padaugėjo savo įnašą atsiunčiančių paštu. Padidėjo ir krepšelio savaitinės rinkliavos, aukos – jos pasiekė beveik ketvirtį vidutinės aukos lygio aplinkinėse parapijose. 2012 m. su tvirtėjo Misijos finansų komisija (pirm. Remigijus Poskočimas), buvo peržiūrėtos apyskaitos, siūlomi būdai, kaip padidinti pajamas ir santūriai leisti lėšas. Bendruomenės diena veikė misijos reikmenėlių stalas, PLC kalėdinėje mugėje buvo du stalai. Labai ištikimai ir nuolat padeda sekmdieninė kava su užkandžiais, ruošiamą Vidos Kosmonienės ir uolių savanorių.

Labai padeda atkeliaujantys iš Lietuvos ir iš Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčios bei jėzuitų namų pargabenantys Šv. Raštus ir kitas knygas.

Parama kitiems

Spalio mėnesį vyksta tradicinė Kalėdų eglutė, apkaišiota vaikų var-

Nukelta į 14 psl.

„Lituanicos“ 80-mečio išvakarėse – unikalaus tyrinėjimo tinklalapis

GRAŽINA SVIDERSKYTĖ

Nuo šiol iš tolimiausių kraštų galima bus stebėti, kaip Vilniuje sekasi plėtoti unikalų projektą – pirmąjį tarptautinį „Lituanicos“ istorijos tyrinėjimą. Tereikia prisijungti prie naujo tinklalapio – www.lituanica-documentica.lt.

Tinklalapis sukurtas, remiantis dvejų metų darbo rezultatais: sukaupta didelė duomenų bazė, išplėtotas mokslinis tyrinėjimo pagrindas ir sėkmingas populiarinimas žiniasklaidoje bei renginiuose, yra aiškos ir tvirtos perspektyvos. Tinklalapis veiks kaip ilgalaikio tarptautinio tyrinėjimo vedlys, kaip informacijos centras ir dar – kaip klubas, atvira erdvė visiems, besidomintiems „Lituanicos“ istorija. Čia bus galima mainytis žiniomis, komentuoti per „Facebook“ paskyrą, tartis, bendrauti.

Per daugybę susitikimų – pristatymų, pranešimų, paskaitų Lietuvoje ir JAV – teko patirti, kad atnaujinta, dokumentali „Lituanicos“ istorija nepalieka abejingo nei diplomato, nei politiko, nei verslininkės, nei namų šeimininkės. Ši tarptautinė istorija pritraukia ir kitataučius, tačiau ji ypač brangi lietuviams. Todėl reikalinga tokia 24/7 veikianti erdvė, kur lietuvis iš Los Angeles padiskutuotų su tautiečiu iš Palangos, savo mintimis pasidalintų ir žmogus iš Adelaidės.

Tyrinėjimo pagrindinė vykdytoja ir tinklalapio vyr. redaktorė (šio rašinio autorė G. Sviderskytė) Vilniaus universiteto Istorijos fakultete rašo daktaro disertaciją „Lituanicos“ tema. Tačiau tinklalapis nėra ir nebus skirtas akademiniams reikalams. Jis skirtas populiarinimui – kaip nuolatinė prieiga visiems, ką domina „Lituanicos“ žygio bei žūties tyrimas, jo eiga bei pasiekimai.

Tinklalapyje bus ir nuorodų į „sausą“ mokslinę analizę, ir patrauklios laisvesnės kūrybos. Ne visi tyrinėjimo metodai telpa į mokslinio darbo rėmus. Antai, patrauklus ir intriguojantis (tiesa, brangus, todėl lėtas) trimatės „Lituanicos“ atkūrimas kompiuterine grafika gal greičiau galėtų būti laikomas menine interpretacija, tačiau gali pateikti ir moksliniu požiūriu vertingos išvestinės informacijos.

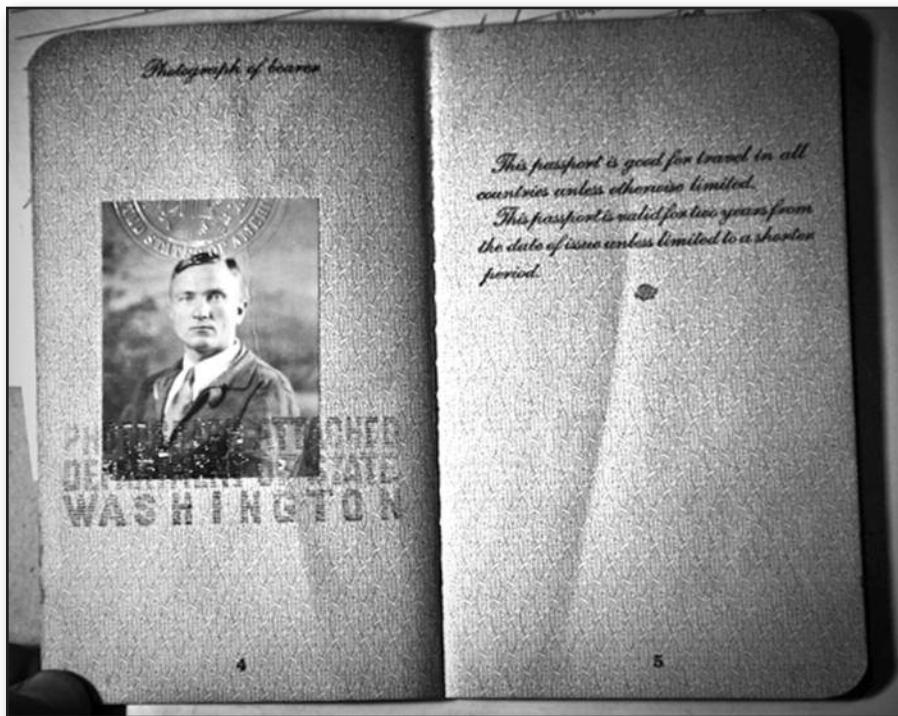
Manoma, kad daug sudėtingos informacijos tinklalapyje neverta skelbti – tam interneto skaitytojai neturi laiko. Didžiausias dėmesys skiriamas naujienoms: ką veikia tyrinėtojai, į kokią ekspediciją ir kur ruošiasi vykti, kokius straipsnius ar renginius planuoja, ką jau atrado, ko toliau ieško, ką ir kur paskelbė, su kuo susitiko. Bet tai – tik pradinė nuostata. Ji gali keistis, priklausomai nuo atgarsių.

Tinklalapio pamatas yra nuo 2011 m. kovo plėtojamas tyrimas Lietuvos, Vokietijos ir JAV archyvuose. Per porą metų peržiūrėta per 25,000 vien rašytinių dokumentų, t. y. apie 100 vidutinių archyvinių bylų. Didžiuma dokumentų – dar nepaskelbti, tyrinėjami pirmą kartą. Dokumentacija aprėpia platų „Lituanicos“ skrydžio ir nelaimės kontekstą 1933 m. vidurvasarį: nuo geopolitinės Lietuvos bei tarptautinės padėties, Lietuvos, Vokietijos, JAV savitarpio santykių, neviešintų diplomatinų susitarimų iki mįslingų atomazgų – oficialių tyrimų Berlyne ir Kaune (apie oficialų tyrimą Washington, DC nėra žinių), didvyrių įamžinimo mįslių nepriklausomoje Lietuvoje ir pokariu, sovietų okupacijos metais.

Ankstesnės publicistų, muziejininkų, kolekcininkų pastangos surinkti naujų duomenų buvo apribotos įvairių aplinkybių, neišplėtotos arba nutrauktos. Kompleksiškas tyrimas archyvuose ir mokslinis darbas yra naujas, visiškai originalus darbas. Iš dalies kaip tik dėl to Lietuvos Mokslo taryba palankiai įvertino daktaro disertacijos temą. Vėliau Vilniaus universiteto istorikai – prof. Z. Butkus, prof. A. Bumblauskas, doc. N. Šepetys – palaikė mokslino projekto traktuotę, problemos, tikslų, metodikos formulavimą. Akademiniis užnugaris yra tvirtas pagrindas, kad tyrimas bus išvystytas ir pabaigtas,

nepaisant ekonominio sunkmečio ir amžinų Lietuvos šviečiamosios bei kultūrinės žiniasklaidos nepriteklių.

Vis atnaujindami tinklalapį, pamažu detaliai išdėstysime nemažai konkrečių aspektų, dėl ko ėmėmės šio tyrimo. Paprastaiariant, ligi šiol Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydis bei žūtis dar nebuvo papasakoti objektyviai, nuosekliai, pagrįstai. Jei motyvas neįtikina, galime stabtelėti kad ir ties elementariausiu klausimu, kuris bus aktualus jubiliejiniais 2013 metais: ar lakūnus didvyrius vadinti Lietuvos ar JAV lakūnais? Paprasčiausia sakyti, kad S. Darius ir S. Girėnas buvo Amerikos lietuviai. Tai savaime aišku ir neiškraipo tiesos. Tačiau, kalbant argumentų kalba, tokio apibendrinimo nepakanka, reikia teisinio pagrindimo. Deja, nedvipras-

S. Dariaus JAV piliečio pasas.

Iš www.lituanica-documentica.lt galerijos.

miško, visapusiškai universalaus pagrindimo kol kas nežinoma.

Vytauto Didžiojo karo muziejuje Kaune saugomi asmens dokumentai, su kuriais lakūnai skrido: Stephen William Darius ir Stanley Girch JAV piliečių pasai ir JAV pilotų licencijos. Taigi žūties akimirka *de jure* jie buvo amerikiečiai. Taip įvardyta ir Vokietijos pareigūnų pranešimuose iš „Lituanicos“ katastrofos vietos. Tuomet kodėl palaikai ir „Lituanicos“ relikvijos negražinti artimiesiems į Čikagą, o išgabenti į Kauną? Kodėl Kaunas, o ne Washington, DC apsiėmė tirti nelaimę?

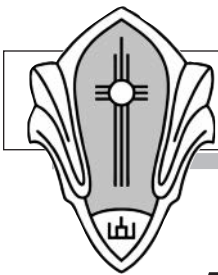
Paprasčiausia būtų sakyti – todėl, kad visa Lietuva laukė atskrendant savo transatlantinių didvyrių. Bet tai ir vėl – joks argumentas. 1933 m. liepą Lietuvos, Vokietijos, JAV diplomatai bei kiti pareigūnai tai aiškiai suprato. Jie kažkaip tarpusavyje susitarė, tik viešai nepaskelbė, kaip. Dėl to kilo daug sąmyšio, įtarimų, gandų, Amerikos lietuviai apipylė klausimais Lietuvos pasiuntinybę ir konsulatus. Lakūnus asmeniškai rėmė Lietuvos diplomatai pasiuntinys B. K. Balutis, konsulai P. Žadeikis ir A. Kalvaitis tegalėjo konstatuoti, kad S. Darius ir S. Girėnas skrido kaip JAV piliečiai, skridimas buvo sumanytas kaip „Amerikos lietuvių gestas“ tautiečiams Lietuvoje, oficialusis Kaunas prieš skrydį nebuvo niekaip išitraukęs, o kodėl prisiėmė visus rūpesčius po nelaimės – ne diplomatų valioje aiškinti... Apie tai niekas niekam nieko neaiškino. Įdomu, kodėl?

Kaune po „Lituanicos“ žūties sudaryta speciali tarpžinybinė komisija 1933 m. rugsėjo 22 d. protokole iškalbingai pranešė, kad „kai kurių a. a. S. Dariaus ir S. Girėno artimųjų materialinės pretenzijos“ ir „kiti a. a. lakūnų palaikus liečiantys klausimai turi sudėtingo juridinio pobūdžio...“

Išsamiau apie tai ir daugelį kitų tikslinamų aplinkybių sužinosite paspaudę kompiuterio mygtuką. www.lituanica-documentica.lt praneš, kokie galvosūkiiai išspręsti, kokie dar laukia, kaip ir kur bus sprendžiami. Mįslių kupinas „Lituanicos“ tarptautinis detektyvas dar ilgai nepaliks be intrigos net didžiausių žinovų. O priartėję jubiliejiniai Naujieji metai žada atradimų tęsinį.

Straipsnį iš dalies rėmė

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

AKADEMIJOS – nedaugelio atrastas atostogų džiaugsmas

Akademijos, kursai – tai moksleivių ateitininkų pagrindinis veiklos būdas. Šiuo metu JAV moksleiviai ateitininkai praleidžia savo Kalėdų atostogas Žiemose kursuose Dainavoje. O Lietuvoje moksleivių kursai vyksta kelis kartus per metus įvairiose miestuose. Susipažinkime, kaip jie prasmingai praleidžia savo laisvas dienas.

Aušrinė Rimeikytė
Gargždų ateitininkė

Spalia 31 – lapkričio 4 d. Vilniuje vyko MARA (Moksleivių ateitininkų rudens akademija). Akademijos tema buvo glaudžiai susijusi su Popiežiaus laišku *Porta Fidei* bei krikščioniškame pasaulyje spalio 11 d. prasidėjusiais Tikėjimo metais – „Raktas į Porta Fidei“.

Tikriausiai daugeliui iškils klausimas – kas yra tas *Porta Fidei*? Mes bemaž visą akademiją aiškinomės tai. Trumpiau – *Porta Fidei* reiškia Popiežiaus laišką, pavadinimu „Tikėjimo vartai“. Galbūt iškils ir dar vienas klausimas – akademija juk tokiu nepatogiu laiku! Taigi „Helovynas“ – reikia linksmintis! O kur dar Visų šventųjų diena, Vėlinės... Tikriausiai ten vien netikintys renkasi. Žinoma, ne! Akademija kaip tik buvo puikus metas apmąstyti pastarųjų švenčių reikšmę. „Nebijokite būti šventaisiais“ – taip yra sakęs palaimintasis Popiežius Jonas Paulius II. Tikriausiai šie žodžiai labiausiai nusako mūsų, žmonių, tikrąją prigimtį – būti šventais. O būti šventu, tai reiškia gyventi meilėje.

Akademijoje vyko tik kelios paskaitos – atrodytų, mažai, tačiau jos buvo labai prasmingos. Pirmąją paskaitą vedė bemaž visiems Klaipėdos rajono gyventojams žinomas kunigas, teologijos mokslų daktaras Darius Trijonis. Jo paskaitos tema „Tikėjimo metai“ atskleidė paskelbtųjų metų tikslą bei priežastį. Praėjo 50 metų nuo II Vatikano susirinkimo bei 20 metų nuo Katalikų Bažnyčios katekizmo išleidimo – tikrai neeilinės suaktyv. Gal kam nors kils klausimas, o kam reikia tų Tikėjimo metų? Juk ir taip tikim, tai kam čia dar...? Tikėjimo metai – galimybė apmąstyti savo vietą Bažnyčioje, įsigilinti į liturgiją. Ar žinote, kokių tikslu šv. Mišių metu yra giedama giesmė „Šventas“? O kodėl turime atsakyti „Verta ir teisinga“? Atsakymas „Nes visi taip daro“ nepriimamas. Būtent į tai ir kviečiama įsigilinti Tikėjimo metais. „Reikia suvokti tikėjimo prasmę, jog galėtum pasinerti į jo grožį“ – šiuos žodžius pavarėjo paskaitininkas kalbėdamas. „O ar pamenate, kaip

Devintokų būrelis su vadovais Moksleivių ateitininkų rudens akademijoje Vilniuje. Iš k.: Severina Venckutė, Girmantė Stakėnaitė, Monika Mažonaitė, Klementina Pūkaitė, Ignas Kucinas, Patricija Poškaitė, aprašymo autorė Aušrinė Rimeikytė, Akvilė Staškūnaitė, Marija Vasiliauskaitė, Vytautas Kučikas, Ema Pauraitė, Rugilė Mončinskaitė. Sėdi Lina Kančytė.

Mozė vedė tautą iš Egipto? Jie visi ėjo kartu. Kas atsiskirdavo – mirdavo dykumoje taip ir neatėjęs lig Pažadėtosios žemės. Taip ir mes negalime atsiskirti nuo Bažnyčios, nes tik kaip bendruomenė galime pasiekti tikslą, į kurį mus kviečia Viešpats“, – kalbėjo paskaitininkas kun. Darius Trijonis.

Tą pačią dieną atvyko ir kitas paskaitininkas – iš Ispanijos kilęs kunigas Pranas Borja Armada. Jo paskaita „II Vatikano susirinkimas“ buvo įdomi bemaž visiems: kai kuriuos žavėjo jo ispaniškas akcentas, kitus – jo žodžiai. Paskaitininkas kalbėjo apie 1962–1965 vykusį Vatikano susirinkimą ir apie jo reikšmę mums, tikintiesiems. Taipogi jis minėjo, jog prasideda Naujoji Evangelizacija – tų katalikų, kurie yra pakrikštyti, tačiau gyvena nepilnavertį kataliko gyvenimą, evangelizacija. Prie paskaitų dar prisidėjo ir daktarė Vilma Žliužaitė, kalbėjusi apie mūsų Tikėjimo išpažinimą – Credo. Ji aiškino, kuo skiriasi Apaštalų bei Nikėjos – Konstantinopolio tikėjimo išpažinimas ir kodėl šiais Tikėjimo metais katalikai yra skatinami rinktis pastarąjį.

Beveik visus MARA dalyvius sužavėjęs įvykis buvo Visų Šventųjų Mišios katedroje. Pasibaigus Mišioms visos šviesos buvo užgesintos – švietė tik žmonių rankose laikomos žvakutės ir buvo einama procesija katedros viduje. Tai buvo kažkas stebuklinga. Taipogi, kad gautume atlaidus, Vėlinių vakarą po Švč. Sakramento adoracijos bei Susitaikinimo pamaldų su žvakėmis rankose ėjome į Bernardinų kapines. Ten, pasiskirstę grupelėmis, ėjome prie apleistų kapų, degėme žvakutes bei giedojome „Viešpaties Angėlą“. Ir tą akimirką, kai tavo grupelė nustoja jį giedoti, išgirsti iš visų kapių pusių sklindančią tos pačios giesmės melodiją, ir tas „kapinių nejaukumas“ dingsta tuoj pat. Sunku aprašyti – tai reikia pajusti.

O dabar ta dalis, kurios tikriausiai tikisi kiekvienas, važiuojantis į akademijas – linksmybės. Pirmasis vakaras buvo „šokių bei susipažinimo“ vakaras. Tą vakarą šokome bei kūrėme savo grupelės šūkį. Taip jau lėmė mūsų kūrybingumas, jog mūsų būrelis šūkis buvo pats šauniasias! Kitą vakarą buvo „Aukso legenda“. Tai populiariausia viduramžių epochos knyga, parašyta italų vienuolio Jokūbo Voraginiečio, kurioje aprašyti šventųjų gyvenimai. Kiekviena grupelė gavo po tekstą su šventųjų gyvenimo įvykiu be pabaigos – mums reikėjo sugalvoti tą pabaigą ir, žinoma, suvaidinti. Mums teko šv. Dominykas bei jo istorija su moteriškos broliaus, laikomu pas saracenus.

Paskutinį vakarą, pasiskirstę grupėmis, turėjome iš kelių paprastų daiktų susikurti garlaivį – būtent taip maždaug prieš 100 metų ateitininkai vykdavo į suvažiavimus, nes tuometinis prezidentas Antanas Smetona buvo uždraudęs ateitininkų veiklą. Taigi tuo garlaiviu turėjome keliauti po mokyklą, ieškodami punktų. Teko sutikti ir „Smetonos šnipų“, kuriems tekdavo meluoti, ir dainuoti, ir malkas pas miškininką dėti... iki kol galiausiai „atvykome“ į susirinkimą. Naktinėjome, bendravome, juokėmės ir žaidėme tą paskutinį vakarą, nes nesinorėjo atsisveikinti.

Išties ši akademija buvo man naudinga – tiek tikėjimo, tiek bendravimo bei poilsio atžvilgiu. Jau geriau atostogų metu aktyviai pailsėti, gerai praleisti laiką bei patobulėti, nei tiesiog drybsoti ant sofutės priešais televizorių. Linkėčiau kiekvienam nors kartą pabandyti nuvažiuoti į tokį renginį – tikrai nenusivilsite!

Čikagos ateitininkų Kūčių šventėje Prez. Aleksandro Stulginskio/kun. Alfonso Lipniūno kuopos moksleiviai svečius linksmo kalėdinėmis giesmėmis. Iš k.: Nida Aleksaitė, Ūla Lapkutė, Julija Žliobaitė, Nerija Čuplinskaitė, Tanvilas Kunčas, Augis Kunčas, Tomas Čyvas, Vidas Kulbis, Matas Lapkus, Petras Rušėnas, Daina Polikaitytė ir Vincas Rušėnas. Dainos Čyvienės nuotr.

Imkit mane ir žaiskit

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Kas labiausiai nudžiugindavo mus Kalėdų rytą, kai buvome maži? Žinoma, žaislai, rasti po eglute, – lėlė, meškiukas, kaladėlės, kareivėlių armija... Vaikystėje žaidimas, anot Mykolo Riomerio universiteto bendradarbės dr. Ievos Kuginytės-Arlauskienės, „vaiko gyvenimo ir ugdymosi būdas“. Tačiau žaislai ir žaidimai – ne tik vaikystės privilegija. Daugelį mūsų jie lydi visą gyvenimą.

Šiomet lankydamasis Lietuvoje buvau itin pamalonintas, sulaukęs kvietimo į Povilo Blaževičiaus knygos „Seniausieji Lietuvos žaislai“ sutiktuves. Ten susipažinau su jaunu, energingu mokslininku, apie kurio veiklą jau buvau girdėjęs, taip pat išgirdau apie jo planus netrukus Vilniuje atidaryti Žaislų muziejų. Muziejus savo duris atvėrė visai neseniai, tad šiandien kartu su jo steigėju ir knygos autoriumi paklajokime po magišką žaislų pasaulį.

Paskui savo svajonę

„Esu vilnietis, čia gimiau, augau ir mokiausi. Vilniaus universitete baigiau archeologijos magistro studijas, o disertaciją apgyniau Klaipėdos universitete. Nuo studijų metų dirbu darbu, susijusį su specialybe, – pradėjau paprastu darbininku kasinėjimuose, vėliau pats tapau tyrimų vadovu. Šiuo metu dirbu Nacionalinio muziejaus LDK valdovų rūmuose bei dėstau Lietuvos edukologijos universitete. Su žmona Indre auginame du padūkusius ir dažnai kantrybę bandančius vaikus – Vyktintą ir Gytę“, – apie save pasakoja jaunasis mokslininkas.

Povilo senelis – žymus teatrologas Antanas Vengris. Nors teatras – neatsiejama šeimos, o gal ir visos giminės dalis, Povilas prisipažino, kad pats niekada negalvojo sekti senelio pėdomis – jį nuo mažens traukė neatrasti archeologijos lobiai. „Sunku dabar tiksliai pasakyti, kas paskatino potraukį šiam mokslui, – svarsto pašnekovas. – Gal knygos, legendos, o gal kiemo smėlyje rastos puodų duženos. Pamenu tik, kad dar visai pyplys būdamas svajojau tapti archeologu.“

Jaunas mokslininkas nemažai keliavo, dirbo užsienyje. Laimėjęs stipendiją pagal AFS programą, vienerius mokslo metus, 1996–1997 m., studijavo Ahaus Bischöfliche Canisiusschule (Vokietijoje). Po penkerių metų Povilui paskirta tarptautinė Sokratas Erasmus stipendija, o 2003 m. rudens semestrą jis praleido Kopenhagos universitete, Archeologijos ir etnologijos institute (Danijoje). Vis dėlto iš kur kilo susidomėjimas žaislais? Gal suviliojo Vakarų Europos vitrinos? „Bakalauro studijų metu ieškojau temos baigiamajam darbui, – sako archeologas. – Hab. dr. Vytautas Urbanavičius, kuris tuo metu vadovavo Pilių tyrimo centrui ‘Lietuvos pilys’, pasiūlė tyrinėti kaulinius dirbinius, rastus Vilniaus pilyse. ‘Įtartiniausi’ man pasirodė šachmatai – nuo jų viskas ir prasidėjo.“

Ne tik duonos, bet ir žaidimų

2010 m. Blaževičius apgynė disertaciją „Žaislai ir žaidimai Lietuvoje XIII–XVII a.“ Klausimas, ar pakaks duomenų, jį lydėjo rašant tiek bakalaurą, tiek magistrą, tiek ir renkantis temą disertacijai. „Šiandien galiu pasakyti, – sako mokslininkas, – kad pakako ir radinių, ir rašytinių šaltinių, ir kitų gretutinių mokslų duomenų. Gal mano tyrinėjamu laikotarpiu datuojamų pramogų

P. Blaževičius prie senų šaškių.

Žaislų muziejaus nuotr.

objektų ir nėra Lietuvoje rasta labai daug, apie 350 vnt., bet jų pakanka išsamiam viduramžių ir naujų laikų žaidimų istorijos tyrimui. Kaimyninėse šalyse žaislų ir su žaidimais siejamų radinių yra kiek daugiau, tad šie duomenys pasitarnavo kaip puikus analogijų šaltinis.“

Žodis tapo kūnu, disertacijai pasirodžius knygos pavidalu. Nors apgintus darbus mokslininkai yra skatinami skelbti, gauti tam pinigų, anot Povilo, yra „atskiras mokslas (o gal menas)“. Kaip ten bebūtų, jam gana greitai pavyko gauti lėšų iš Lietuvos mokslo tarybos knygai parengti. „Džiugu, kad dabar platus skaitytojų ratas gali nuodugniau susipažinti su Lietuvos pramogų istorija“, – savo darbo vaisiais džiaugiasi autorius.

Beje, neseniai rinkoje pasirodė dar viena knyga, panašia į Povilo temą. Tai Nijolės Pliuraitės-Andrejevienės „Lietuvos vaikų žaislai“ („Versus aureus“). Povilas pastebi, jog judvieju su Nijole darbai ir skirtingi, ir kartu labai artimi: „Mano tyrinėjimų laikotarpis ankstyvesnis, o ir medžiaga – kitokio pobūdžio. Tačiau duomenys tikrai glaudžiai susiję, ir viena kitą papildančios studijos yra tarsi dvi vienos dėlionės dalys. Manau, kad abiejų knygų skaitytojai irgi gali būti tie patys.“ Povilas mano, kad norintys palyginti jo atrastus archeologinius žaislus su vėlesnių laikų Nijolės aprašomais etnografiniais pavyzdžiais pamatys aiškų medžia-

gos tęstinumą – tos pačios žaidimų temos, tie patys lavinamieji dalykai. „Žinoma, keičiasi medžiagos, technologijos, mados, tačiau ir žaislų bendrystė šiais skirtingais laikotarpiais. labai akivaizdi“, – teigia jis.

Kiekvienas žaislas – atskira istorija

Mokslininkas pasakoja, kad kai kurie viduramžių žaidimai išnyko, šiandien jų nė pavadinimų nebežinome, tačiau odiniai kamuoliai, vilkeliai, stalo žaidimai ir dar daug kitų, žinotų XIV–XV a., mėgstami ir žaidžiami iki šiol. Užsiminiau apie 2005

m. pasirodžiusį Blaževičiaus straipsnį „Žydiški lošimo vilkeliai Lietuvos archeologinėje medžiagoje“ (paskelbtą „Archaeologia Lituana“), kuris tarsi rodo, jog Lietuvos tautinės mažumos turėjo skirtingus žaislus ir pramogas. Povilo manymu, tai greičiau išimtis, o ne taisyklė. „Labai retai, remiantis radimo aplinkybėmis ar jo savybėmis, dirbinį galima priskirti tam tikrai tautinei bendrijai ar grupei, – aiškina mokslininkas. – Žydiški lošimo vilkeliai – gražus pavyzdys, kaip vienos tautinės grupės paveldas praplečia mūsų supratimą apie Lietuvos miestų ir miestelių gyventojus bei jų kultūrą.“

Pasak archeologo, stalo žaidimai, matyt, yra ta sritis, kurią tikslingiausia vadinti suaugusiųjų žaidimais. Lošimo kauliukai, šachmatai, nardai bei kiti stalo žaidimai įprastai yra skiriami ne vaikams. Žinoma, vaikai jais galėjo ir neabejotinai žaidė, taip pat, kaip ir suaugusieji mielai spardė kamuolį ar griovė kėglius.

Pasidomėjau, koks paties Povilo mėgstamiausias archeologinis radinys – žaislas? „Klaipėdoje, – prisiminė archeologas, – greta Šv. Jono bažnyčios tyrinėjimuose XVII a. kapuose buvo rasta viena lėlytė. Ši nedidukė vaškinė lėlė rasta apytiksliai dvejų metų vaiko kapelyje. Radinys išskirtinis dar ir tuo, kad aptariamam laikotarpiu nebebuvo tradicijos į kapus dėti kokias nors įkapes. Atlikus radio rentgenogramą, pasirodė, kad lėlės koja buvo sulūžusi ir suremontuota metaline vinimi.

Matyt, tai buvo mylimas vaiko žaislas, kartu su juo iškeliavęs anapilin.“

Kalėdinė dovana vaikams ir ne tik

Daugelis mūsų tebesaugo vieną kitą savo vaikystės žaislą. Beveik neabejojau, kad mano pašnekovas irgi turi savo mėgstamiausią. Pasirodo, Žaislų muziejaus sumanytojas negali išskirti kažkurio vieno žaislo. Dar liūdniau – jis neišsaugojo nė vieno iš jų.

Muziejus – beveik utopinis projektas, ilgai stumdomas po biurokratų stalčius. Bet Povilas nepasidavė, ir štai visiškai neseniai Vilniuje, Barboros Radvilaitės gatvėje, duris lankytojams atvėrė pirmasis Žaislų muziejus Lietuvoje. Pašnekovas prisipažįsta, kad tokio muziejaus vizija galvoje pradėjo bręsti dar rašant disertaciją, kuomet, keliaudamas su savo žmona Indre po kaimyninių šalių muziejus, rinko duomenis. Kelis žaislų muziejus aplankė Estijoje. Vienas jų Tartu mieste padarė didžiulį įspūdį. Nuo tada mintis įkurti panašų muziejų Lietuvoje Povilo nepaliko. Apgynęs disertaciją, ėmėsi įgyvendinti šį projektą – dvejus metus varstė valdiškų įstaigų duris, rinko istorines žinias

Nukelta į 13 psl.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

GRUODIS

Gruodžio 31 d., pirmadienį: Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) vyks Naujųjų metų sutikimas. Vakaro vedėjas – Arvydas, programoje dalyvaus aktoriai Apolonija ir Petras Steponavičiai, muzikinę programą atliks Arvydas ir Virgis („Cigarai“) bei Giedrė („Sandalai“). Pradžia 7:30 val. v. Informacija tel. 773-776-4600.

– Brighton Park parapijos salėje (4426 S. Fairfield Ave., Chicago, IL 60632) vyks Naujųjų metų sutikimas. Programoje – trumpas spektaklis, muzika, šokiai. Vietas užsisakyti tel. 773-627-2137 arba tel. 708-703-7114.

– PLC didžiojoje salėje vyks PLC ir JAV LB Lemont apylinkės organizuojamas Naujųjų metų sutikimas. Vakaro svečius linksmins Bronius Mūras ir Arvydas Stakaitis. Pradžia 8 val. v. Daugiau informacijos tel. 630-257-8787.

– Willowbrook Ballroom Fresco salėje vyks Naujųjų metų sutikimas „Legendinio ‘Titaniko’ pokylyje“. Programoje – vyrų trio „Ledkalnis“ su konkursų laureate Julija, klasikinis kvartetas, „Sodžiaus“ muzikantai, grupė „Sandalai“. Informacija teikiama ir vietas užsisakyti galima tel. 312-375-2728.

2013 m.

SAUSIS

Sausio 11 d., penktadienį: JAV LB Manhattan apylinkė kviečia į Sauliaus Šiukštos filmo „New York“ apie garsius menininkus Damien Hirst, Yoko Ono, John Waters, Joną Meką, Žilviną Kempiną ir kt. peržiūrą. Filmas bus rodomas Lietuvių susivienijimo Amerikoje (307 West 30th St., New York, NY 10001) patalpose. Pradžia 7 val. v.

Sausio 13 d., sekmadienį: Šaulių bei Mažosios Lietuvos fondo ir draugijos organizuojamas Klaipėdos krašto išlaisvinimo 90-mečiui skirtas minėjimas. Programoje: 10:30 val. r. šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636); po Mišių prie Laisvės kovų paminklo bus pagerbti Sausio 13-osios žuvusieji; 13:30 val. p. p. Vytauto Didžiojo rinktinės namuose (2417 W. 43rd St., Chicago, IL 60629) Romas Šležas pristatys savo senelio J. Vanagaičio istorinį almanachą „Kovų keliais“, o Kristina Lapienytė – „Amerikos lietuvių veikla Klaipėdos krašto sukilime“.

– German Marshal Fund patalpose (1744 R Street, NW, Washington, DC) nuo 5 val. v. iki 7 val. v. vyks Sausio 13 minėjimas.

Sausio 18 d., penktadienį: Wachovia centre (3601 S. Broad St., Philadelphia, PA 19148) vyksiančiose varžybose tarp „Philadelphia 76ers“ ir Toronto „Raptors“ žais Jonas Valančiūnas ir Linas Kleiza. Pradžia 7 val. v. Bilietus galima užsisakyti el. paštu: Joana.Lacy@gmail.com arba tel. 215-485-1519 (Joana).

Sausio 18–21 d.: Neringos stovykloje vyks žiemos šventė, kurią rengia Vida ir Lukis Strazdžiai su pagalbinkais. Sausio 19 d. vakare šv.

Mišias atnašaus Brattlebor St. Michael’s RC bažnyčios kun. Fr. Rich. Kviečiama atvykti penktadienį vakare, sausio 18 d. Išvykimas – sausio 21 d. ryte.

Sausio 27 d., sekmadienį: Čikagos šiaurės lietuviai kviečia paslidinėti Wilmot Mountain (11931 Fox River Rd., Twin Lakes, WI). Rinktis 2:30 val. p. p. Tel. 847-362-8675.

– Bus minima palaimintojo Jurgio Matulaičio gimimo Dangui diena. Kviečiama jungtis į maldos už ligonius devyndienį (**sausio 19–27 d.**). Daugiau informacijos el. paštu: dliamvs@gmail.com

VASARIS

Vasario 2 d., šeštadienį: PLC, Lemont, vyks Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos rengiama vakaronė. Daugiau informacijos suteiks vado pav. Severinas Dubininkas tel. 708-691-6565.

Vasario 3 d., sekmadienį: PLC, didžiojoje salėje, Lemont, bus pristatomas organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ metinis veiklos pranešimas. Pradžia 12:30 val. p. p. Daugiau informacijos internetiniame puslapyje www.childgate.org arba el. paštu: vvm@childgate.org

Vasario 9 d., šeštadienį: PLC, R. Riškus salėje, Lemont, vyks Pasaulio lietuvių centro 25-mečio jubiliejinis pokylis. Pradžia 7 val. v.

Vasario 16 d., šeštadienį: Waukegan-Lake County apylinkės Nepriklausomybės dienos minėjimas. Pradžia 11:30 val. r. Tel. pasiteirauti: 847-855-5294.

KOVAS

Kovo 9 d., šeštadienį: Aspen, CO, vyks naujo Lietuvos Respublikos garbės konsulato atidarymas.

Kovo 10 d., sekmadienį: „Rasos“ lituanistinėje mokykloje, Naperville, IL, vyks Čikagos ir apylinkių lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija. Konferenciją globoja JAV LB Švietimo taryba. Daugiau informacijos galima gauti el. paštu: jurate2@hotmail.com (Jūratė Liutkienė).

Kovo 16 d., šeštadienį: 10 S. Lake St., Mundelein, IL, vyks Waukegan-Lake County apylinkės metinis susirinkimas. Pradžia 9:30 val. r. Daugiau informacijos tel. 847-855-5294 arba svetainėje: www.cikagos-siaurietis.com

BALANDIS

Balandžio 5 d., penktadienį: Pasaulio lietuvių centro Lietuvių dailės muziejuje, Lemont, IL vyks Vilijos Kerelytės recitalis „Atnešk man dainą“. Pradžia 7 val. v.

Balandžio 6 d., šeštadienį: Ateitininkų namuose, Lemont, vyks Ateitininkų šalpos fondo metinis suvažiavimas. Pradžia 4 val. p. p.

Balandžio 20 d., šeštadienį: PLC, Lietuvių Fondo salėje, vyks lietuviškos Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ 30 metų jubiliejaus šventė.

APŽVALGOS

Nerimas dėl krikščioniškos pasaulėžiūros sklaidos būdų

VYSK. KĘŠTUTIS KĖVALAS

K. Zenekos nuotr.

Neseniai dairinėjantis Flipboard.com, akys užkliuvo už tokios antraštės: „Internete naršantieji atsisako žiūrėti videomežiaga, jei ji neišsijungia per dvi sekundes“. Studijos autoriai, tyrę 23 mln. videoperžvalgų ir 6,7 mln. internetų „kantrybę“, išvedė „keturių sekundžių taisyklę“. Tai ilgiausias laikas, kurį ištveria daugelis žmonių, laukdami, kol atsivers interneto puslapis. Tyrimas rodo, kad juo spartesnis internetas, tuo mažiau žmonės turi kantrybės laukti informacijos: jau antrą sekundę pradeda nebesidomėti, o po penkių sekundžių 20 proc. vartotojų „iššoka iš laivo“.

Negali negirdėti daugelio žmonių nusiskundimų, kad šiandien laikas bėga greičiau nei anksčiau, kad „laikas piktas“. Kad nesusėjame padaryti to, ką esame suplanavę, o jei ir padarome viską, ką suplanuojame, tai tada, kaip sako Thomas Merton, nebelieka laiko niekam kitam. Tai dažna mūsų pokalbių tema. Apie ją sukasi ir kitos: apie jausmą, kad esame vejami, kad trūksta ramybės ir susikaupimo, kad, kaip yra pasakęs Juozas Erlickas: „Lekiam laukais plevėsuodami plaukais.“

Ir štai šiame kontekste mūsų karta girdi Viešpaties raginimą „Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūrinijai“ (Mk 16, 15). Krikščioniška žiniasklaida, kuri šį Jėzaus kvietimą taiko sau tiesiogiai, šiandien susiduria su galingu iššūkiu: kaip skelbti tikėjimo ir gyvenimo esmę aplinkoje, kurioje sunku stabtelėti? Kokias pasitelkti komunikacijos priemones, jei jų poveikumas vertinamas jau po kelių sekundžių?

Šių metų balandžio 16–18 d. Romoje teko dalyvauti konferencijoje

„Bažnyčios komunikacija: žmonės, veidai, pasakojimai“. Čia buvo pabrėžta, kad nors Bažnyčios skelbiamas tiesos turinys ir išlieka tas pats, tačiau jo perdavimo būdas turi taikytis prie pasikeitusios tikrovės. Šiandienės komunikacinės priemonės pačios tampa žinia. Kad ir koks geras bei vertingas būtų mūsų perteikiamas turinys, jei nesiseka rasti tinkamų ir paveikių komunikacijos priemonių, klausytojas, žiūrovas, naršytojas ar skaitytojas gali būti greitai prarastas. Kartu liktų nuskriausta ir perduodama žinia, ir patys jos perteikėjai, veltui liejantys prakaitą argumentų paieškomis.

Bažnyčia neša laiko patikrintą žinią, ji pati yra žinia pasauliui. Evangelija yra „patikrinta“ nesuskačiuojamų būrių šventųjų, ji gali keisti žmogaus širdį ir kurti civilizaciją. Jai nereikia „atsiprašinėti“, kad gal nėra pakankamai paveiki dabartiniam pasauliui ar kad pati šiandien yra praradusi vidinę jėgą, o žmonės tarsi gaištų laiką jos klausydamiesi. Tiesos ilgesys niekur nėra dingęs. Atvirkščiai, prasmės ir gyvenimo tikslo klausimai šiandien žmonėms rūpi aštriau nei kadaise. Tačiau mums verta sunerimti, pagalvojus apie krikščioniškos pasaulėžiūros sklaidos būdus, kurių netobulumus vargu ar atsvers pati šios žinios jėga.

Minėtoje konferencijoje buvo pastebėta, kad katalikai yra pernelyg susitelkę prie intelektualinio minties pateikimo, nors pasaulyje komunikacija dažniausiai vyksta pasitelkiant vaizdinį pasakojimą bei emocinį išpūdį. Kaip ir skelbia konferencijos pavadinimas, šiandien mums reikia rimtai kreipti dėmesį į asmeninę istoriją ir patirtį, į žiniai perteikti naudojamo vaizdinio galią, į pasakojimo meną ir konkrečių nutikimų pagavą. Neturime pasiduoti pirmapradžiam įtarumui paplitusių komunikacijos formų atžvilgiu, tarytum dalykai „iš šio pasaulio“ būtų savaime netinkami krikščioniui, kuris yra „ne iš šio pasaulio“. Šiandieniam „pagonių kieme“ krikščionys gali ne tik mokytis, bet ir patys pasimokyti.

Vatikano II Susirinkimo, kurio 50-ąsias metines minime, vienas žymiausių dokumentų „Gaudium et spes“ kalba apie „pagalbą, kurią Bažnyčia gauna iš dabarties pasaulio“ (GS 44). Socialiniai tinklai, podcast ir „Youtube“ yra duotybės, į kurias šiandien irgi nevalia nekreipti dėmesio, nes jos ne tik neša informaciją, bet ir formuoja jos priėmimo būdus. Žmonėms jie tampa vis labiau įprasti kasdieniame gyvenime, todėl net

Nukelta į 10 psl.

LIEPA

Liepos 25–28 d.: Quincy, MA vyks Lietuvos vyčių 100-mečio jubiliejinis suvažiavimas.

Sekmadieniais: PLC, Lemont, 101-ame kambaryje vyksta Al-Anon šeimos grupės „Šviesa“ susirinkimai. Pradžia 7:15 val. v. Daugiau in-

formacijos tel. 630-267-7065 (Daina).

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių“, informaciją siųskite redakcijai adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu dalia.cidzikaite@gmail.com

Redakcija

Kalėdų parodoje – angelai iš viso pasaulio

Kalėdos – nuostabus metas, apgaubtas paslaptingos nuotai-
kos, nuoširdžios meilės, gera-
noriško dėmesio artimiesiems žmo-
nėms, padėkos žodžių ir šilto šeimyninio jausmo. Sakoma, kad Kalėdų naktį apsilanko balti gražūs angelai, kurie apsaugo mus kiekvieną dieną. Tai bekūnės, nemirtingos dvasinės būtybės, kurios gali įgauti žmogišką pavidalą, ateiti į žmonių pasaulį ir jame veikti.

Angelų tema seniai neduoda ra-
mybės teologams, dailininkams, ra-
šytojams ir visiems besidomintiems ir jaučiantiems, kad dvasinis pasau-
lis yra visai šalia mūsų, kad kažkokia jėga mus globoja, pakužda tinkamus

sprendimus, kovoja kartu su mumis mūsų kovas, stiprina, kai būname silpni, ir džiaugiasi kartu.

Janinos Monkutės-Marks muziejuje, Kėdainiuose gruodžio 14 d. atidaryta Kalėdų paroda „Angelai“. Dar 2009 metais muziejaus įkūrėjai Janinai Monkutei-Marks (1923–2010) kilo mintis surengti didžiausią ir įvairiausią angelų parodą Lietuvoje. Po ilgų metų darbo ir užmezgus tarptautinius ryšius – paroda išsiplėtė. Kruopščiai atrinkti aštuoniasdešimt septyni kūriniai, kuriuos pristato net penkiasdešimt du meni-

Tarptautinės parodos „Angelai“ plakatas.

ninkai iš dvylikos šalių: Anglijos, Estijos, Italijos, Japonijos, JAV, Latvijos, Lietuvos, Norvegijos, Prancūzijos, Rumunijos, Suomijos, Šveicarijos. Menininkai buvo kviečiami pristatyti neribotomis išraiškos priemonėmis sukurtus darbus angelų tematika. Buvo prašoma tik kūrinių kokybės ir conceptualaus požiūrio į temą.

Naujai atidarytoje parodoje dalyvaujantys menininkai pristato savo įvairiomis technikomis atliktus darbus. Rodomi tekstilės, keramikos, tapybos kūriniai, taip pat yra mišrių ir autorinių technikų darbų, instaliacijų bei autorinių lėlių. Angelų tema suvienijo skirtingų amžiaus grupių menininkus, tad parodoje žiūrovai gali pamatyti vyresniosios ir jaunosios kartos kūrybos vaisius. Kai kurie darbai atlikti anksčiau, o kiti – išskirtinai šiai parodai. Kiekvienas

menininkas skirtingai perteikia parodos temą. Kartais panašūs, bet dažniau skirtingi autorių požiūriai ir angelų išvaizdavimas atsispindi jų kūrinuose.

„Norėjome, kad darbuose būtų gera idėja, atrasta idomenė technologija. Čia yra ir keramikos, ir tapybos, ir plunksnų. Mes buvome labai priekabūs prie darbų, nes gavom daug pasiūlymų“, – sako J. Monkutės-Marks muziejaus direktorė Dalia Minkevičienė-Jazdauskienė. Pinti, velti, tapyti, lankstyti, gaminti iš stiklo ar plastiko, susiūti skiautinio technika, pavaizduoti kaip lėlės, balti, juodi, spalvoti ar mediniai – angelų tema užvaldė įvairių kartų menininkus. Daugelis jų angelus gamino būtent šiai parodai.

„Italės Marinos Mansen batukai – tikrai netikėta ekspozicija. Idomu yra į juos žiūrėti: batukai-plunksnos tokie lengvučiai, atrodo, kad angeliukai įsispyrė į tuos batukus ir skrenda“, – pasakoja meno kuratorė Asta Federavičiūtė-Jasiūnė.

Labiausiai, pasak kuratorės, įsimintinas rokiškėno Arūno Augučio medinis angelas. „Jis naudojo senovinę tarką, senas kėdžių kojas ir iš medžio detalių koliažo technika sukonstravo gražų angeliuką“, – teigia A. Federavičiūtė-Jasiūnė.

Tarptautinė Kalėdų paroda „Angelai“ Janinos Monkutės-Marks muziejuje veiks iki vasario 2 d.

J. Monkutės-Marks muziejaus info

Tarptautinės parodos „Angelai“ atidarymas. Ketvirta iš kairės – J. Monkutės Marks muziejaus direktorė Dalia Minkevičienė-Jazdauskienė. www.knypava.lt nuotr.

Sostinės Valdovų rūmuose – šventiniai renginiai

Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai kviečia į tradicinius šventinius koncertus Valdovų rūmų Didžiojoje renesansinėje menėje. Gruodžio 28 d. vyko teatralizuotas koncertas „Barokinis operos pastišas“, o gruodžio 31 d. skambės Vilhelmo Čepinskio vadovaujamo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų orkestro „Camerata Palatina Vilnensis“ atliekami kūriniai.

„Istoriškai žvelgiant Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencijoje vyko intensyvus kultūrinis gyvenimas, kurio neatsiejama dalis buvo iš Europos monarchų dvarų perimtos iškilmių ir muzikavimo tradicijos, – pasakoja Valdovų rūmų muziejaus direktoriaus pavaduotoja dr. Jolanta Karpavičienė. – Esame istorinės rezidencijos pobūdžio muziejus, siekiame atskleisti Lietuvos materialųjį ir dvasi-

nį paveldą, populiarinti senąją muziką, o didžiosios metų šventės – puiki proga supažindinti su valdovo dvaro kultūrine aplinka ir iškilmių tradicijomis.“

Teatralizuotame spektaklyje „Barokinis operos pastišas“ jaunosios kartos menininkų sumanymu atgims praėjusių epochų muzikinės tendencijos ir susilies su modernia vizualine estetika. Baroko epochos kompozitorių Claudio Monteverdi, Antonio Vivaldi, Francesca Caccini, Henry Purcell, Georg Friedrich Handel operų arijas atliko Diana Tiškovaitė, Viktoras Gerasimovas, Algirdas Bagdonavičius, Jonas Sakalauskas. Vakaro programoje skambėjo K. Monteverdi, kurio kūrinių gėrėjosi Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Vladislovas Vaza, F. Caccini, kuri specialiai šiam valdovui sukūrė operą, taip pat kitų XVII bei XVIII a. kompozitorių muzika. Grojo senosios muzikos ansamblis „Arcadia consort“. Šiam spektakliui kostiumus sukūrė dizainerė Jolanta Rimkutė.

Paskutinį šių metų vakarą šventinę nuotaiką sukurs „Camerata Palatina Vilnensis“ – Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų orkestras, jo meno vadovas ir solistas Vilhelmas Čepinskis (smuikas), gitara gros Ser-

Valdovų rūmuose vyksta šventiniai koncertai.

Valdovų rūmų archyvo nuotr.

gejus Krinincinas. Vakaro programoje skambės Arcangelo Corelli, Pietro Antonio Locatelli, Antonio Vivaldi ir Mauro Giuliani kūriniai.

Valdovų rūmų muziejus jau trečią kartą lankytojus kviečia į proginius renginius didžiųjų metų švenčių laikotarpiu. „Tikimės, kad Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rezidencija vėl taps muzikinio gyvenimo, istorizuotų renginių ir Europos kultūros sklaidos centru“, – teigia J. Karpavičienė.

Apie Valdovų rūmų muziejų

Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės Valdovų rūmai yra 2009 m. įkurtas istorinės rezidencijos pobūdžio muziejus. Į atkurtus Lietuvos didžiųjų kunigaikščių rūmus ir įrengtas nuolatinės jų parodas planuojama pakviesti 2013 metais. Kol vyksta atkuriamų rūmų statybos darbai, Valdovų rūmų muziejaus parodos ir renginiai orga-

nizuojami Taikomosios dailės muziejuje (Arsenalų g. 3A) arba kitose Vilniaus bei visos Lietuvos kultūros erdvėse. Vilniaus Žemutinės pilies teritorijos archeologiniai radiniai yra kruopščiai registruojami, konservuojami ir restauruojami. Jų, kaip ir kitų Valdovų rūmų muziejaus vertybių, rinkiniai formuojami atsižvelgiant į istorines paveldo išsaugojimo galimybes, numatytas institucijos paskirtis ir būsimų parodų turinį. Per ketvirtį amžiaus Vilniaus Žemutinės pilies teritorijoje atliekamus nuoseklius tyrimus buvo sukaupta daug ir itin vertingų radinių bei kitos istorinės medžiagos, kuri šiaandien verčia patikslinti ir netgi perrašyti Lietuvos ankstyvosios mūro architektūros, Gotikos, Renesanso, ankstyvojo Baroko epochų istoriją, naujai pažvelgti į valdovo dvaro gyvenimo ir kultūros raidą.

Bernardinai.lt

Vilhelmas Čepinskis.

SPORTAS

Tarp geriausių 2012 m. pasaulio lengvaatlečių – trys lietuviai

EDVARDAS ŠULAITIS

Kiekvienų metų pabaigoje apibendrinami praėjusių metų rezultatai, renkami geriausi įvairių šakų sportininkai. Ši kartą norisi pažvelgti į lengvosios atletikos sritį, kurioje aktyviai rungtyniavo ir Lietuvos sportininkai. Trys jų – Vir-

Virgilijus Alekna

gilijus Alekna, Austra Skujytė ir Zinaida Sendriūtė – pateko į geriausių 2012 metų pasaulio lengvaatlečių dešimtukus.

Tai paskelbė Didžiosios Britanijos savaitraštis „Athletics Weekly“, sudaręs geriausių pasaulio lengvaatlečių dešimtukus atskirose rungtyse. Sąrašo sudarytojai dešimtukus vadina nuopelnų dešimtukais, nes juose yra vertinami ne tik geriausi

Austra Skujytė

sezono rezultatai, bet ir užimtos vietos svarbiausiose varžybose bei tarpusavio pergalių ir pralaimėjimų santykis.

Šių metų sąrašė aukščiausiai stovi Virgilijus Alekna, kuriam disko metime skiriama ketvirta vieta. Virgilijus, kuris pernai buvo trečioje vietoje, dešimtuke minimas 17 kartų. Pirmas yra vokietis Robert Harting (beje, jam ši vieta skiriama jau ketvirtus metus iš eilės). Šiemet, kaip ir pernai, šis metikas buvo nenugalimas – laimėjo visas 12 varžybų. Septyneriose iš jų vokietis diską sviedė toliau nei 68 metrus ir pirmą kartą įveikė 70 m ribą. Reikia pažymėti, kad V. Alekna į dešimtukus pateko 17

Zinaida Sendriūtė

kartų iš eilės – daugiau nei bet kuris kitas šių metų sportininkas visose sporto šakose. V. Alekna buvo vyriausias pagal savo amžių sportininkas.

Nedaug nuo V. Aleknos atsiliko septynkovinė Austra Skujytė, kuriai atiteko penkta vieta. Perna šis sportininkė buvo devinta. Devynis kartus ji buvo paminėta ir dešimtuke. Pirmoje vietoje čia įrašyta Jessica Ennis, kuri pernai buvo antra, dešimtuke ji paminėta šešis kartus.

Smagu pažymėti, kad į dešimtuką šiemet pirmą kartą prasibrovė ir disko metikė Zinaida Sendriūtė, įrašyta 9-oje vietoje. Šioje srityje pirmoji yra Sandra Perkovič. Ji dešimtuke paminėta du kartus, o mūsų šalyje – tik vieną kartą. Reikia tikėtis, kad kitais metais Z. Sendriūtės pavardę girdėsime dažniau, ir ji pasaulio disko metikų dešimtuke pakils į aukštesnę vietą.

Nerimas dėl krikščioniškos pasaulėžiūros sklaidos būdų

Atkelta iš 8 psl.

atsiranda posakiai, kad jei tavęs nėra „Facebook“, tai nėra visai. Minėtoje konferencijoje vienas seminaristas, berods, iš Škotijos, pateikė tokį pavyzdį. Šiandien labai nelengva jauniems žmonėms perteikti krikščioniško pašaukimo esmę, ką ir kalbėti apie pašaukimą į kunigystę ar vienuolystę. Tad grupelė seminaristų sugalvojo padaryti kelių minučių „Youtube“ tipo vaizdo medžiagą, keliais sakiniais prisistatydami, kas jie tokie, ko ir kodėl siekia. Šios būtinių priemonėmis parengtos medžiagos peržvalgų skaičius jo kalbėjimo dieną jau viršijo 200,000.

Kitas įdomus pavyzdys iš Jungtinės Karalystės. 2010 m., prieš atvykstant Benediktui XVI, populiarioji žiniasklaida, kaip ir daugelis piliečių, buvo nusiteikusi nedraugiškai, esą kam čia reikalingas Romos popiežiaus apsilankymas. Jack Valero, vienas iš „Catholic voices“ pradininkų, sumanė pakviesti jaunus žmones, norinčius atstovauti kitai nuomonei ir gebančius ją perteikti populiariomis informacijos priemonėmis. Iš daugiau kaip 100 atsiliepusiųjų buvo atrinkta 30 gabiausių, kurie per gana trumpą laiką sugebėjo pareikšti savo nuomonę keletu tūkstančių įvairių komentarų, maždaug tokio turinio: „Jungtinei Karalystei yra visai neblogai ir tiesiog naudinga susilaukti tokio aukšto lygio svečio, nes pasaulio akys tuo metu bus nukreiptos į čia ir mes dėl to dėmesio tik laimėsime.“ Vėliau pastebėjus, kad atstovauja katalikiškai pasaulėžiūrai, jie buvo patikrinti ir kitais aštriais klausimais, pavyzdžiui, koks jų požiūris į tos pačios lyties žmonių santuokas. Neidami į susipriešinimą jie atsakydavo maždaug taip: „O mums patinka princo William ir Kate Middleton santuoka...“ Išvykstant popiežiui iš šalies, apie 80 proc. žiniasklaidoje

pasirodžiusių žinučių buvo teigiamos ir palaikančios jo apsilankymą. Aišku, negalima sakyti, kad tik ši „Katalikų balsų“ iniciatyva nulėmė tokį pasikeitimą, tačiau neabejotina, kad ji žymia dalimi prisidėjo randantis geranoriškam visuomenės požiūriui. Žmogus mėgsta logiką, sveiką protą ir pagrįstą nuomonę. Jį traukia tiesa, gėris ir grožis. Nes tai yra dalykai, kurie kalba patys už save.

Aš tikiu, kad tai, kas galop traukia žmogų, yra pagarba jam ir mylintis žvilgsnis. Net jei žmogus yra kitos nuomonės, jis ilgisi „širdies argumentų“. Susitelkimas vien į šaltą proto logikos tiesą nebūtinai laimės žmogaus širdį. Kai giliau pagalvoji, kokias „komunikacijos priemones“ naudojo Jėzus, supranti, kad nieko nauja nėra išrasta: mintis yra perduota per pasakojimą, vaizdinį, istoriją. Kas yra „Sūnaus palaidūno“ ar „pamestos drachmos“ istorija, jei ne „žmonės, veidas, pasakojimas“? Čia yra vaizdas, emocija, konkretumas. Tai, kas kalbino to meto žmogų, kalbina ir šiandien. Arba kaip pakeliui į Emausą Jėzus ramiai ir kantriai dėstė mokiniams, „pradėjęs nuo Mozės, primindamas visus pranašus, jis aiškino jiems, kas visuose Raštuose apie jį pasakyta“ (Lk 24, 27). Nors, kalbant tarp mūsų, jis galėjo iš karto rodyti į save, nesivargindamas visko dėstyti nuo Mozės. Bet jis norėjo jų užsidegusios širdies ir ją laimėjo. Jis prisitaikė prie jų, gerbdamas jų supratimo „tempą“. Jis laimėjo šių žmonių širdis, nes jis jais domėjosi. Tai pamoka, kad ir mes turime padėti įgalinti žmones dalytis savo asmeninėmis istorijomis, o tada jie gali savo aplinkoje tapti galingesniais evangelijos žinios nešėjais nei vyskupai.

Sutrumpinta

„Naujasis židinys-Aidai“

Šeimai metami iššūkiai – sudėtingi

Atkelta iš 2 psl.

raliai šeimos sampratai. Kai neigiamas Dievas Kūrėjas, tuo pačiu nukencina ir žmogus, sukurtas pagal jo paveikslą ir panašumą, nukenčia jo žmogiškas orumas. Šia prasme ginti Dievą reiškia ginti ir žmogų.

Dialoge su valstybėmis ir su visuomene Bažnyčia neturi visiems konkretiems atvejams tinkamų atsakymų. Tačiau yra pasiryžusi bendradarbiauti su visais geros valios žmonėmis, ieškodama tokių sprendimų, kurie atitiktų svarbiausias tikrą žmogiškumą grindžiančias vertybes. Bažnyčia siekia, kad tos vertybės, kurias pripažįstame pagrindinėmis, būtų gerbiamos visuomenės gyvenime ir kad jomis vadovaujantis būtų priimami su visuomenės gyvenimu susiję sprendimai. Dabartiniu metu religijų dialogas yra viena svarbiausių pasaulio taikos sąlygų. Dėl to toks dialogas yra krikščionių ir kitų tiky-

bų išpažinėjų pareiga. Jis turi vykti įvairiuose lygmenyse, bet pirmiausia turi būti praktinio dalijimosi ir kasdienio gyvenimo dialogas. Yra būtinos dvi tokio dialogo savybės: viena – tokiu dialogu nesiekama kitą tikybą išpažįstančio žmogaus atvertimo, antra – dialogo dalyviai neslepia savo tapatybės ir nelaiko jos nesvarbia.

„Mokytojai, kur gyveni?... Ateikite ir pamatysite“ (Jn 1,38-39). Jėzus ragina mus eiti kartu su juo ir būti matančiais žmonėmis. Esame kviečiami eiti ten, kur jisai gyvena – į Bažnyčios bendruomenę, kuri yra jo Kūnas. „Ateikite ir pamatysite“ – šie žodžiai, skirti jo ieškantiems mokiniams, skirti visiems ieškantiems žmonėms. Melskime Viešpatį, kad Bažnyčioje, nepaisant trūkumų, visi žmonės galėtų atpažinti Viešpaties namus.

„Vatikano radijas“

Vytenis ir Loreta Grybauskai, gyvenantys Orland Park, IL, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 100 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Labai ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS
 SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
 CICERO, 5940 W. 35 ST.
 LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
 EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
 TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.
 NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Teismui perduodama byla dėl nusikaltimų 1991 metais

Vilnius (BNS) – Prokurorai baigė ikiteisminį tyrimą dėl buvusių Vilniaus OMON vadovų nusikaltimų 1991 m. ir ketina perduoti bylą teismui, kad jie galėtų būti teisiami už akių dėl karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui. Tuometinės Sovietų Sąjungos kariuomenės Vilniaus padalinio (OMON) vadovus Boleslav Makutynovič ir Vladimir Razvodov Rusija atsisako išduoti Lietuvai. Jie įtariamaisiais pripažin-

ti teismo nutartimi. 1991 m. sausio 13-osios naktį, Sovietų Sąjungos kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą, žuvo 14 žmonių. Tų pačių metų liepos 31 d. Medininkų muitinės poste buvo nužudyti septyni policijos ir muitinės pareigūnai, saugoję sovietų tuomet dar nepripažintos Lietuvos valstybės sieną.

Lietuvos kariai teiks paramą NATO pajėgoms Kosove

Vilnius (BNS) – Į tarptautinę operaciją Kosove gruodžio 24 d. išvyko pirmasis iš keturių Lietuvos karių, dalyvausiančių NATO pajėgų kontrolės operacijose Kosove. Lietuvos kariai kartu su kolegomis iš Bulgarijos, Čekijos ir Kroatijos tarnaus daugianacionaliniame logistiniame vienete. Pagrindinės Lietuvos logistikos specialistų vykdomos užduotys bus susijusios su NATO pajėgų judėjimo kontrolės operacijomis. Pavyzdžiui, jie planuos karių ir krovinių transportavimus, teiks paramą kontroliuojant karių keliones keliuose ir oro uostuose, tarpininkaus atliekant

sienos kirtimo procedūras. Lietuvos kariai bus tiesiogiai pavaldūs NATO logistikos grupės transportavimo skyriui. Šis vienetas yra Kosovo sostinėje Pristinoje. Daugianacionaliniame logistiniame vienete dalyvauja vienuolika NATO šalių – Bulgarija, Čekija, Jungtinės Amerikos Valstijos, Jungtinė Karalystė, Kroatija, Kanada, Lenkija, Lietuva, Rumunija, Slovākija ir Vengrija. Lietuvos kariuomenė šiam vienetui siunčia karius nuo 2005 metų. NATO operacijos Kosove tikslas yra užtikrinti saugią aplinką ir laisvą judėjimą.

JAV demokratams atstovaujantis institutas kuriasi Lietuvoje

Vilnius (BNS) – Dėl Rusijos spaudimo JAV demokratams atstovaujantis institutas ėmė kurtis Lietuvoje. Lietuvos diplomatai sako besidžiaugiantys amerikiečių partiniais fondais, kurie prisidėjo stiprinant demokratiją Europoje. Nacionalinis demokratų institutas pranešė, kad dalis darbuotojų į Lietuvą perkelti po to, kai rusai išvarė JAV pagalbos agentūrą USAID. Savo fondus Lietuvoje dabar turi abi svarbiausios amerikiečių partijos – res-

publikonai ir demokratai. Šie fondai labai padėjo puoselėti laisvos teisinės valstybės demokratines vertybes ir stiprinti demokratiją visoje Europoje – nuo Ispanijos ir Portugalijos iki Vidurio Europos ir Baltijos šalių. Anksčiau šiais metais Rusija išvarė JAV pagalbos agentūrą USAID dėl to, kad ji finansuoja demokratinis projektus ir taip, pasak Maskvos, kišasi į šalies vidaus reikalus.

Metų žmogaus apdovanojimas – judėjimui „Darom“

Šiomet Lietuvos radijo Metų žmogaus titulas paskirtas judėjimui „Darom“.

Vilnius (ELTA) – Šiomet Lietuvos radijo Metų žmogaus titulas paskirtas judėjimui „Darom“. Apdovanojimas suteikiamas už pastangas suburti visus tvarkytis ne tik savo kieme. Lietuvos radijo Metų žmogaus rinkimai vyksta devintą kartą. Šiuo apdovanojimu pagerbiamas ne tik pats judėjimas „Darom“, bet ir visi prie atliekų rinkimo akcijos prisidedantys žmonės. Šis judėjimas siekia paskatinti visuomenę bei kiek-

vieną asmeniškai būti atsakingam už savo aplinką. Akcijoje „Darom“ dažnai dalyvaujanti prezidentė Dalia Grybauskaitė yra sakiusi, kad aplinka priklauso tik nuo mūsų pačių, todėl svarbu apsivarkyti kasdien, o ne tik kartą per metus. Kasmet pavasarį organizuojama šiukšlių rinkimo akcija sutraukia šimtus tūkstančių Lietuvos gyventojų. Skaičiuojama, kad balandžio mėnesį surenkama maždaug 5 tonos atliekų. Akcija prasidėjo 2008 m. Estijoje, prie jos iš karto prisijungė ir Lietuva.

Jungtinėse Valstijose reikalaujama žurnalisto P. Morgan deportavimo

Varšuva (BNS) – Daugiau nei 48,000 žmonių pasirašė peticiją, kurią paskelbė Baltųjų rūmų interneto svetainėje ir kurioje prašo deportuoti CNN laidų vedėją britą Piers Morgan dėl jo viešų pasisakymų apie ginklų kontrolę. Jis pakartojo savo ankstesnius raginimus uždrausti kovos ginklus ir talpias dėtuves bei tikrinti ginklus perkančių asmenų praeitį. Praėjusią savaitę buvęs laikraščio redaktorius užsipuolė savo laidos svečius, kurie pasisakė prieš griežtesnę ginklų kontrolę. Tai vyko po tragiškų gruodžio 14 dienos įvykių Connecticut valstijoje, kur ginkluotasis užpuolikas nušovė 20 vaikų ir šešis suaugusius.

Piers Morgan. Scanpix nuotr.

Peticijos autoriai reikalauja, kad P. Morgan būtų nedelsiant išsiųstas iš JAV dėl jo pastangų pakeisti Teisių bilį ir už jo naudojimąsi nacionalinės televizijos laidų vedėjo padėtimi. Jie skundžiasi, jog laidų vedėjas pažeidė antrąją JAV konstitucijos pataisą.

M. Gorbačiov kritikuoja valdančiąją partiją

Vilnius (BNS) – Buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas Michail Gorbačiov įsitikinęs, kad valdančioji partija „Vieningoji Rusija“ paveldėjo blogiausius Sovietų Sąjungos Komunistų partijos (SSKP) bruožus. Pastaruoju metu jis ėmė kritikuoti valdančiąją partiją, kuri įkūnija blogiausius biurokratinius SSKP bruožus ir virto valdžios išsaugojimo mechaniz-

mu. Buvęs prezidentas pabrėžia, kad dėl pertvarkos pavyko pasiekti pažangos daugelyje sričių, pavyzdžiui, pirmą kartą per daugelį dešimtmečių Rusijoje buvo surengti laisvi rinkimai, baigėsi „šaltasis karas“. Gorbačiov nuomone, pertvarkos nuotaikos ir judėjimai atsiranda tada, kai trūksta vystymosi poreikių pilietškumo.

Prezidentas M. Mursi giria naująją konstituciją

Vilnius (BNS) – Egipto prezidentas Mohamed Mursi gyrė islamiškų jėgų palaikomą naująją šalies konstituciją, kurią jis prastūmė, nepaisydamas įnirtingų opozicijos protestų. Šią konstituciją jis vadina nauja aušra šaliai, sakydamas, kad dabar imsis taisyti šlubuojančią ekonomiką. Kreipdamasis į tautą per televiziją, M. Mursi sakė pertvarkysiantis savo vyriausybę ir dar kartą pasiūlysiantis dialogą su sekuliariąja opozi-

cija. Nors prezidentas pripažino, kad buvo padaryta klaidų rengiant naujos konstitucijos projektą, M. Mursi tvirtai laikėsi savo sprendimo. Prezidento teigimu, priėmus šią konstituciją baigsis jau beveik dvejus metus šalį kėrcianti sumaistis po prezidento Hosni Mubarak nuvertimo pernai vasarį. Tačiau opozicija ginčija pagrindinio įstatymo teisėtumą ir ruošiasi parlamento rinkimams.

Geriausias Europoje – Liverpulio muziejus

Vilnius (BNS) – Geriausiu šių metų muziejumi Europos Taryba pripažino pernai įkurtą Liverpulio muziejų, išgarsėjusį savo neįprasta architektūra. Liverpulio (Didžioji Britanija) muziejus, kurio ekspozicija skirta šio miesto istorijai, apdova-

notas už indėlį į kultūrų bendradarbiavimą ir už užsiėmimus vaikams bei suaugusiesiems, kurie padeda kurti visuomenės dialogą. Liverpulio muziejų jau aplankė per milijoną lankytojų. Tai pats didžiausias pasaulyje muziejus, skirtas miesto istorijai.

Kinijos valdžia griežtina interneto kontrolę

Vilnius (BNS) – Naujieji Kinijos komunistinio režimo vadovai griežtina interneto kontrolę ir skelbimų elektroninėje erdvėje taisykles po to, kai internete pasirodė pranešimai apie pareigūnų įgaliojimų viršijimą. Atrodo, kad nuo lapkričio mėnesio į valdžią atėję naujieji vadovai taip pat susirūpinę dėl internete skelbiamų skirtingų nuomonių bei siekia kont-

roliuoti informaciją. Šią savaitę pareigūnai pradėjo reikalauti, kad interneto vartotojai registruotųsi tikraisiais vardais. Tai apribos žmonių dalyvavimą forumuose, kuriuose jie galėjo anonimiškai laisvai pareikšti nuomonę apie korupciją ir pareigūnų įgaliojimų viršijimą, kitą informaciją.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS**EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC**

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD

Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA**ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH**

Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOB, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS**DR. RENATA VARIAKOJYTĖ****SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ**

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS**ARAS ŽLIOBA, MD**

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD**AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI**

2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI**DR. K. JUCAS**

Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

ADVOKATAI**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS**Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre**

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

**Pigiausi skrydžiai Finnair ir kitomis linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į**

LIETUVĄ**1-800-778-9847****www.vytistours.com****info@vytistours.com**

40-24235th St., Douglaston, NY 11363

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2012 m. brošiūrą
kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.

Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas,
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com**1-800-514-9989****PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA****SIŪLO DARBĄ****JOHN GALT GROUP**

invites flatbed owner operators in our strong-build professional team. We don't have company trucks so we focus on owner operators. Fuel cards, trailers for rent.

For more info call John
317-654-6529.

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms.

Galima gyventi kartu arba atvykti
į darbą ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Sudoku Nr. 58 atsakymai

5	1	2	8	3	4	7	9	6
9	7	4	6	2	1	8	3	5
8	3	6	7	5	9	2	1	4
4	2	1	5	7	6	9	8	3
7	6	8	3	9	2	5	4	1
3	5	9	4	1	8	6	7	2
6	9	3	1	8	5	4	2	7
2	4	7	9	6	3	1	5	8
1	8	5	2	4	7	3	6	9

9	5	7	3	6	1	2	4	8
2	1	4	7	5	8	6	9	3
3	8	6	9	4	2	5	7	1
1	6	8	2	9	5	7	3	4
5	9	2	4	7	3	8	1	6
4	7	3	8	1	6	9	5	2
8	3	5	1	2	7	4	6	9
7	2	9	6	3	4	1	8	5
6	4	1	5	8	9	3	2	7

9 + 7 + 3 = 19

3 + 1 + 7 = 11

„Draugo“ sudoku Nr. 57 teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

- Birutė Kasperavičienė, St. Petersburg, FL
- Martin Taoras, Findlay, OH
- Ona Rušenienė, Palos Hills, IL
- Raimundas Kiršteinas, Rochester, NY
- Marija Tamulevičienė, Worcester, MA
- Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL

Labai džiaugiamės, kad sudoku galvosūkiu tapo mėgstama „Draugo“ skaitytojų laisvalaikio pramoga. Primename, kad sudoku atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

Imkit mane ir žaiskit

Atkelta iš 7 psl.

apie Lietuvos žaislų gamintojus ir t. t. Tad mažutis, tačiau labai jaukus ir spalvingas Žaislų muziejus, atvėręs duris prieš trejetą savačių, – gražiausia kalėdinė dovana ir steigėjams, ir lankytojams! Tai savotiškas klasikinio muziejaus ir vaikų muziejaus (kur viską, nebūtinai žaislus, galima imti į rankas) junginys. Jaunieji idealistai Indrė ir Povilas nori, kad jis taptų intelektualėse alternatyva įprastiems pramogų kambariams.

Ar yra šiame muziejuje archeologinių žaislų? „Čia, – sako Povilas, – galėsime užtikti seniausių žaislų kopijų ir rekonstrukcijų. Archeologinių tyrimų metu rasti žaislai išlikę tik fragmentiškai, dažnai net nepanašūs į žaislus.“ Tad muziejaus steigėjai, norėdami, kad lankytojai susidarytų išsamų praeities pramogų vaizdą, tikslingai rinko ne originalus, o jau niesiems lankytojams suprantamas ir atpažįstamas rekonstrukcijas.

Indrės ir Povilo „rojaus kampe- lis“ nedidukas – devynios erdvės (iš viso 185 kv. m.), kuriose savo vietą randa ir seniausieji (archeologiniai), ir etnografiniai, ir XX a. žaislai. Atskiras kambarys skirtas stalo žaidimams ir jų istorijai. Sukurta ir edukacinė klasė, kurioje rengiamos įvairios paskaitėlės, mokymai, užsiėmi- mai. „XX a. žaislai, eksponuojami muziejuje – ne tik lietuviški, – pastebi Povilas. – Nors Lietuvoje buvo nema- žai gamyklų, gaminusių žaislus, bet didelę dalį vaikų pramogų sudarė ir kitų, visų pirma Tarybų Sąjungos res- publikų, žaislai. Atkeliavdavome į ie iš tolimų kraštų, taip pat ir iš Ameri- kos.“

Žaidimai mirė? Tegyvuoja žaidimai!

Planų Žaislų muziejaus Vilniuje vadovams netrūksta. Bet kol kas jie savo sumanymų neišduoda. Šiuo me- tu vaikams ir tėveliams Blaževičiai pristatė kelis žaismingus istorinius užsiėmimus pagal lietuviškas legen- das – apie Vilniaus įkūrimą ir Eglę

žalčių karalienę. Taip pat, parėmus Lietuvos Respublikos Kultūros minis- terijai, parengė modernią – interak- tyvią – paskaitą apie seniausius Lie- tuvos žaislus.

Pradėję muziejaus fondus pildyti savo, vėliau draugų dovanotais žais- lais, dabar steigėjai gali didžiuda- miesi teigti, jog vis daugiau žmonių atneša ir dovanoja savo, savo tėvų ar net senelių žaislus. Per pusantrų me- tų kolekcija nuo kelių šimtų roдиниų išaugo iki beveik 2,000. Jų yra viso- kių: dažnai sutinkamų, pagamintų prieš 10, 20 ar 40 metų, ir labai retų – sukurtų XX a. 3–4 dešimtmėčiais.

Povilas pastebi, kad pramoninė žaislų gamyba Lietuvoje iš pradžių buvo gana kukli – prieš Antrąjį pa- saulinį karą veikė kelios artelės. Apie 1960 m. pramonė išsiūbavo, nuo tada gamyba sparčiai vystėsi. Kai kurie fabrikai turėjo savo dailininkus ir di- zainerius, kūrė žaislus, tačiau buvo ir tokių, kurie tiesiog kopijuoda- vo vokiškus, prancūziškus ar ja- poniškus žaisliukus. Apie 1990 m. 99 proc. šių gamyklų bankrutavo. Šian- dien Lietuvoje vėl gaminami žaislai, daugiausia – iš medžio.

Į mano nuogastavimą, ar dabarti- niai vaikai netapo virtualios erdvės kaliniais, neprarado savo „vaikišku- mo“, o tuo pačiu – ir smalsumo bei meilės žaislams ir žaidimams, Vil- niaus Žaislų muziejaus vadovas opti- mistiškai atsakė: „Tikiuosi, kad ne. Žinoma, kompiuteriniai žaidimai užėmė nemenką pramogų pasaulio dalį, tačiau ir tradiciniai žaislai dar tikrai reikalingi ir svarbūs. Tai, kad ir 12–16-mečiai vaikai smagiai žaidžia ir pramogauja Žaislų muziejuje, man perša mintį, jog svarbiausia yra ne tai, kokį žaislą vaikas turi. Svarbiau- sia, ar su juo kartu žaidžia tėvai.“

Povilas nežada mesti savo darbo Nacionaliniame muziejuje. Atvirkš- čiai, tai ta vieta, kur tyrimų metu su- kaupta medžiaga leidžia įvairiausiais pjūviais toliau tyrinėti jį itin domi- nančią viduramžių kasdienybės isto- riją. „Viena šios istorijos dalis, – sako jis, – yra žaidimai, tad ir žaislų istori- jos tyrimų, ir Žaislų muziejaus tobuli- nimo neketinu atsisakyti!“

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

PASLAUGOS

Century 21
Accent Realty

10200 S.
Cicero Ave.
Oak Lawn, Illinois 60453
Business: 708-423-9111
Fax: 708-423-9235
Cell: 708-945-9909
E-mail: astykun@aol.com

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių
nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir
priemiesčiuose.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SIŪLO

SIŪLOME 10% METINIŲ PALŪKANŲ

Jūsų investicija yra apsaugota
Nekilnojamu Turtu.
Investuojate ne daugiau kaip
65–70 proc. visos turto vertės
Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.
Dėl smulkesnės informacijos skambinkite
tel. 630-965-6608

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas
laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei
siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei
pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje,
Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas
lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas
visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Pal. Jurgio Matulaičio misijoje

Atkelta iš 5 psl.

dais, kuriuos išsirinko 200 asmenų ar šeimų. Jie atnešė labai gražių kalėdinių dovanų Lietuvos dienos centrų ar vaikų namų auklėtiniams. Gavėnios „ryžių dubenėlis“ tenka pasaulio vaikų maitinimui. Bažnyčioje nuolat renkamas negendantis maistas vargdienių sandėliukams prie seserų kazimieriečių Čikagoje, o vasarą – pačiame Lemont. Šiemet savanorių būrelis, vadovaujamas Vacio Šaulio, įrengė dėžutes bei plakatus šešiose lietuvių parduotuvėse ar restoranuose. Kasmetinė Lietuvių katalikų religinės šalpos rengiama rinkliava yra mūsų įnašas bažnytiniams reikams Lietuvoje ir užsienyje. Čikagos arkivyskupija kasmet vasarį turi Catholic Appeal rinkliavą, kur numatoma 6 proc. pagrindinių pajamų, misijos atveju – 12,460 dol. (2012 m.). Šios lėšos skiriamos katalikiškų mokyklų stipendijoms, artimo meilės tarnyboms, specialiems projektams.

Ryšiai su apylinke ir plačiau

Misija priklauso įvairiems telkiniams. Ignas Budrys ir ses. Laimutė Kabišaitytė atstovauja misijai arkivyskupijos sielovadinės tarybos pietvakarių skyriui. Kiekvieną metų ketvirtį kapelionas lanko europinių parapijų atstovų susitikimus, birželį toks subuvimas globojamas misijos. Misijos vadovybė dalyvauja ir Lemont miestelio katalikiškų įstaigų vadovų pusmetiniame susitikime, kurių kitas vyks kaip tik prie misijos. PLC Misijos muzikos vadovė Jūratė Grabliauskienė lanko liturginės muzikos arkivyskupijos pietvakarių sambūrį. Kapelionas kas mėnesį prisijungia prie dekanato (apylinkės) klebonų pasitarimo, protarpiais apsilanko visų pietvakarių (vikariato) susirinkimuose.

Misija bendradarbiauja su kitais PLC gyventojais bei lankytojais. 2013 m. balandį misija talkins užsienio lietuvių sielovados vadovui prel. Edmundui Putrimui, kada Lemont vyks planuojama lietuvių sielovados 4-toji konferencija.

Misijos svečiai

Pietvakarių vysk. Andrew Wypych gegužės 1 d. kelias valandas praleido misijoje, domėdamasis misijos veikla, gyvenimu, dalydamasis savo ilgamete klebonavimo Čikagoje patirtimi. Vilkaviškio vysk. Rimantas Norvila kovo 20 d. tarėsi su būriu misijos narių dėl kunigų Čikagos apylinkių lietuviams. Nekaltai Pradėtosios Marijos vargdienių seserų provincijolė ses. Ignė Marijošiūtė kelis kartus aplankė savo seses ir misiją, vedė pokalbius bei rekolekcijas. Iš

Lietuvos su seserų darbu ir misija arčiau susipažinti atskrido MVS seserų gen. vyresnioji ses. Viktorija Plečkaitytė.

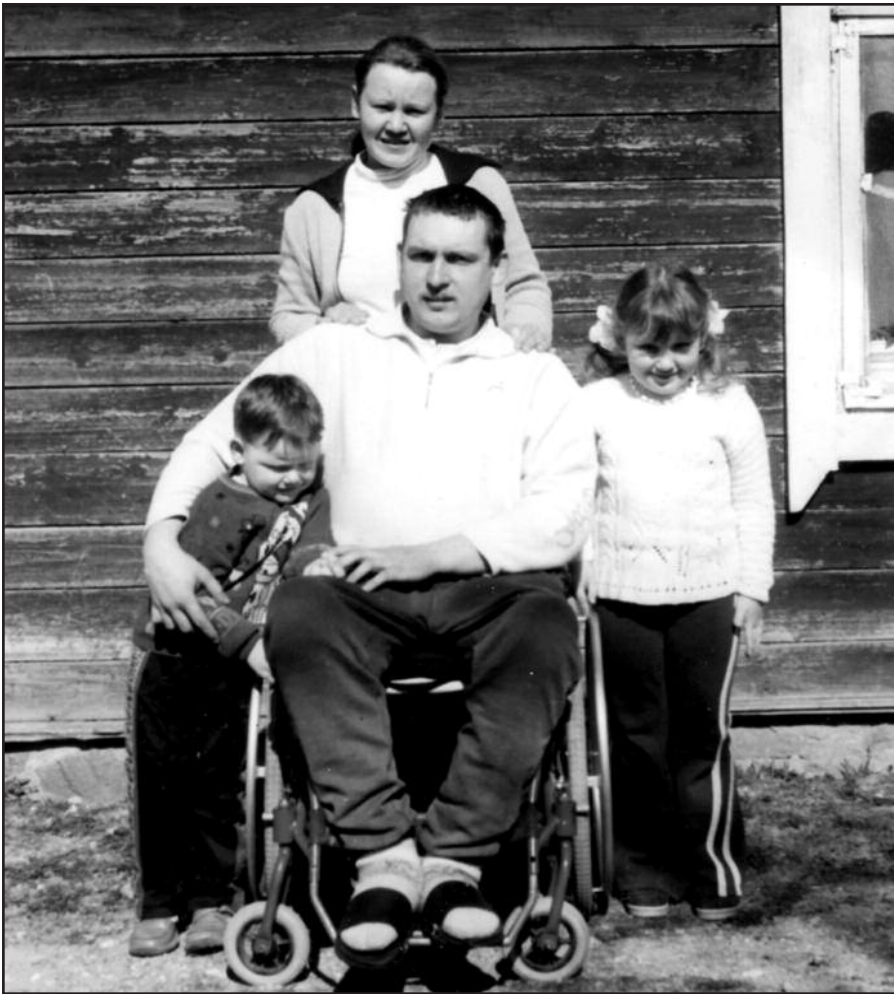
2012 m. misija džiaugėsi ir keliais kitais dvasininkais: jėzuitais kun. Algiu Gudaičiu ir Gintaru Vitkumi. Kun. Artūras Sederavičius, SJ, Vilniaus jėzuitų gimnazijos direktorius, pavadavo kapelioną, o kun. Petras Kanapka, pabuvęs visą savaitę, pristatė ir savo knygą apie dešimt Dievo įsakymų. Ilgametis misijos kapelionas kun. Algirdas Paliokas, SJ, atsikrėdęs į prel. Igno Urbono laidotuves, pabuvo trumpai tarp draugų. Kauno jėzuitų gimnazijos direktorius br. Virgilijus Saulius, SJ talkino Didžiąją savaitę. Rinkliavos misijoms sekmdienį viešėjo Maryknoll vienuolijos kun. Edward Davis (Diškevičius). Servitas kun. Augustinas Kulbis iš Our Lady of Sorrows bažnyčios, kar-tais padedantis per Mišias, vis aplankantis misiją, pakvietė būrelį žmonių apžiūrėti jo vienuolijos bažnyčią bei namus vakarų Čikagoje. Kun. Julius Sasnauskas išbuvo visą Didžiąją savaitę, maloniai patarnaudamas per pamaldas bei susitikimus.

Misijos tarnybos ir tarnybos misijoje

Kartais jauni ar vyresni kreipiasi dėl galimybės atidirbti savanoriškas valandas misijoje, tačiau pagrindinė jėga yra savanoriai, užsirašę Bendruomenės dieną ar kitomis progomis. Daugybė užsirašo kas savaitę savanoriauti prie pamaldų, kiti lanko ligonius, padeda bažnyčioje, dovanoja gėlių, kažką sutvarko, budi prie giesmynų ar stalų. Pagrindinį ratą suka misijos administratorė Daina Čyvie-nė, raštinėje dirbanti šiokiadieniais, o neretai – ir kitomis dienomis. Misijos žiniaraštį kas savaitę redaguoja Daiva Litvinskaitė. Kitais darbais pasiskirsto talkininkai ir pagalbininkės. Tebėra vietos mėgstantiems raštus – padėti suvesti sąrašus, sakramentinius duomenis.

Pusmetis be prelato

Daugiau nei 15 metų prie bažnyčios zakristijos gyvenęs ir kasdien Mišiose dalyvavęs prel. Ignas Urbanas mirė gegužės 25 d., sulaukęs 101 ir pusės metų. Šermenys ir laidotuvės vyko mūsų bažnyčioje. Labai daug žmonių apsilankė šermenyse, o laidotuvių Mišiose dalyvavo prelato vyskupijos Gary, IN vysk. Melczek, taip pat jo bičiuliai kunigai. Kasdienių Mišių lankytojos pasigenda įprasto Mišių dalyvio, misija pasigenda malonaus prelato buvimo mūsų gretose.

Straipsnio autorius Nerijus Ruseckas.

Iš Ruseckų asmeninio archyvo

Prieš 12 metų gyvenimas buvo kitoks

NERIJUS RUSECKAS

Esu Nerijus. Man – 36 metai. Gyvenu nedideliame Lietuvos kaimelyje. Prieš 12 metų gyvenimas buvo kitoks, nes galėjau vaikščioti. Taip jau likimas lėmė, kad patyriau labai sunkią stuburo traumą. Tai atsitiko 2000 m. liepos 7 d.

Lankydamasis su žmona pas draugus, išėjau į balkoną ir su balkono turėklais nukritau iš antro aukšto. Lūžo stuburas, kairės rankos abu kaulai, išniro riešas, nutrūko raiščiai. Visą laiką buvau sąmoningas. Atvažiavę medikai mane nuvežė į Vilniaus greitosios pagalbos ligoninę. Padarius kompiuterinę tomografiją, nustatytas stuburo krūtininių slankstelių lūžimas. Buvo lūžę 2-3 tarakaliniai slanksteliai. Gydytojai suteikė vilties, kad viskas bus gerai. Padarius antrą operaciją, stuburas sutvirtintas titanimėmis plokštelėmis. Nepraradau vilties, o ir gydytojai sakė, kad reikia laiko.

Labai dėkoju Dievui, kad turiu šeimą: žmoną ir porą vaikų, kurie tada dar buvo maži. Kol gulėjau ligoninėje, žmona nuo manęs nesitraukė. Tai man buvo tarsi antras kvėpavimas, moralinis ir fizinis palaikymas.

Po trijų mėnesių buvau perkeltas į reabilitaciją. Daug dirbau, sportavau, kad nors kiek atsistatytčiau. Mokino, kaip įveikti įvairias kliūtis, nes Lietuvoje nėra viskas pritaikyta neįgaliesiems. Po 3 mėnesių reabilitacijos grįžau namo su šeima pas tėvus, nes savo būsto dar neturėjome. Prasi-dėjo visiškai kitoks gyvenimas. Dėkoju, kad šeima manęs nepaliko, draugai nenusisuko.

Porą metų nieko neveikiau – tai mane varė į depresiją. Prieš traumą dirbau automobilių remonto dirbtuvėse. Kadangi toliau tokio darbo ne-

galėjau dirbti, ieškojau ko nors tokio, ką galėčiau dirbti sėdėdamas vežimelyje. Radau. Pradėjau restauruoti muzikos instrumentus, daryti naujas dummies. Susitaučiau pinigų, išigijau automobilį su rankiniu valdymu. Taip prisidurdavau prie invalidumo pensijos. Dabar automobilio neturiu, nes paseno, dažnai gesdavo, o remontuoti nebuvo už ką. Kito įsigyti negaliu, nes, pašlijus sveikatai, nebegaliu tiek dirbti, kiek anksčiau, o iš invalidumo pensijos tikrai neįpirksiu, nes vos užtenka pinigų išlaikyti šeimai.

2006 m. gyvenimas dar kartą sukrėtė – pašliję žmonos sveikata. Jai operavo stuburo penkto slankstelio išvaržą. Man pačiam prasidėjo pragulos. Gydžiausi, kiek galėjau, bet pleistrų, kurie tikrai padėjo, kaina buvo neįkandama. Nuo pragulų užpūliavo klubo sąnarys. Pakliuvau į ligoninę. Gydytojai nustatė kraujo užkrėtimą. Reanimacijoje pragulėjau 15 parų. Atsigavau, bet ne pasekmių – pažeistos kepenys, nukentėjo inkstai ir širdis. 2012 m. pavasarį pasikartoto sepsis, dar kartą į inkstus išimetė infekcija. Gydytojai nustatė lėtinę inkstų ligą. Dabar tenka gulėti lovoje. Kadangi dirbti negaliu, kartais pinigų neužtenka net maistui.

Jeigu norėtumėte daugiau sužinoti apie mane ir mano šeimą, pasižiūrėkite internete filmą apie mūsų šeimą (filmo pavadinimas „Lūžo medis“).

Mūsų adresas: Dalia ir Nerijus Ruseckai, Samanių km., Suvieko seniūnija, Zarasų raj., Lietuva. Tel. 370-64713913; el. paštas: dalaruseckiene419@gmail.com. Banko sąskaita Amerikoje: „First Personal Bank“, nr. 320020037.

Dėkojame už pagalbą.

Aldona M. Drukteinis, gyvenanti South Pasadena, FL, paaukojo „Draugui“ 50 dol. Labai ačiū už paramą.

Wanda Bichnevičienė, gyvenanti Cicero, IL, „Draugo“ leidybos išlaidoms sumažinti paaukojo 100 dol. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą.

Bitininkystės verslo galimybė – San Francisco/Bay area. Puiki galimybė gyventi ir dirbti California. Ieškomas investuotojas/bitininkas plėtoti bitininkystės verslą regione, išgaunant vietinį medų. Pasiūlymą sudaro: klientai, bičių laikymo vietos, verslo ryšiai, produktas turintis vardą.

Kreiptis: Rokas Armonas (bayareabeecompany@gmail.com)

Lietuvoje, Skuode, parduodamas mūrinis namas gražioje vietoje. Gyvenamas plotas 300 m2, yra mūrinis ūkinis pastatas, 30 arų žemės. Kaina 330,000 Lt. Tel. 312-310-0289; 312-451-7538

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

*Žmogus – tik žemės svečias
Ir turi jis sugrįžt namo.
Bet kaip sunku išleisti jį į kelią,
Kuriuo negrįžta niekas niekados...*

A † A
**Dr. GEDIMINAS
GRINIS**

1922.08.04–2003.01.04

Prisimenant skaudžios netekties dešimtąsias metines, už mylimą vyrą, tėvą ir dėduką a. a. dr. Gediminą Grinį šv. Mišios bus aukojamos 2013 m. sausio 6 d. 11:30 val. r. Šv. Kazimiero mišijos koplyčioje, St. Pete Beach, FL.

Prašome draugus ir pažįstamus prisiminti a. a. dr. Gediminą maldoje.

Liūdinti šeima: **Aldona Grinienė, sūnus dr. Gedas M. Grinis su šeima, duktė dr. Asta E. Grinis-Vaidilienė su šeima**

DOBILAS FUNERAL SERVICES

Šarūnas Dobilas

630-804-9093 • dobilasfuneral.com

Visos laidotuvių paslaugos; Kūno/Pelenų pervežimas į Lietuvą.
Čikagos mieste ir jos apylinkėse

2013

Metų Sutikimas

PLC DIDŽIOJOJE SALĖJE

14911 127th St. Lemont, IL

Gruodžio 31d. 8 v.v.

Vakaro programą ves ir jus linksmins
Bronius Mūras ir Arvydas Stakaitis.

Į bilieto kainą įeina šventinė “Kunigaikščių Uždegos” vakarienė, kava, saldumynai ir šampano butelis kiekvienam stalui 12 val. Veiks baras.

Organizuoja JAV LB Lemonto Apylinkė
ir Pasaulio Lietuvių Centras.

BILIETO KAINA \$75.⁰⁰

Bilietai ir informacija tel. 630.257.8787 • 773.719.1003

A † A

JOSEPH RIMVYDAS ZAILSKAS

Po narsios kovos su vėžiu, apsuptas savo šeimos, savo namuose, mirė 2012 m. gruodžio 24 d., sulaukęs 65 metų.

Gyveno La Grange Park, anksčiau – Cicero, IL.

Nuliūdę liko: žmona Mary Ellen Lucas, duktė Sara (Brian) Walsh; sesuo Aldona Zailskas.

A. a. Joseph Rimvydas buvo a. a. Antano ir a. a. Teadoros Zailskų sūnus.

Velionis buvo pašarvotas penktadienį, gruodžio 28 d., nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v. Kuratko-Nosek laidojimo namuose, 2447 S. Des Planes Ave., North Riverside, IL.

Laidotuvės šeštadienį, gruodžio 29 d. Iš laidojimo namų 9:15 val. ryto velionis bus išlydėtas į St. Domitilla bažnyčią Hillside, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių a. a. Joseph bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Aukas velionio atminimui galima siųsti Our Lady of Siluva Monument Fund, 3420 S. Lituanica Ave., Chicago, IL 60608

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Kuratko-Nosek FH. Tel. 708-447-2500, arba
www.kuratko-nosek.com

A † A

ALGIRDAS P. KEBLINSKAS

Nuliūdę liko: žmona Birutė; sūnūs Darius (Claudia) ir Julius (Lisa), anūkai Anya, Arijus, Atex, Veronika ir Julius; brolis Kęstutis Keblys, sesuo Dalia Keblinskaitė.

A. a. Algirdas buvo a. a. Vidos vyras.

Velionis bus pašarvotas šeštadienį, gruodžio 29 d., nuo 11 val. ryto iki 1 v. p. Gibbons Elliston laidojimo namuose, Firststand Grant St., Hinsdale, IL 60521.

Vietoje gėlių prašome aukoti Lietuvių Fondui, 14911 127st St. Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616 arba lithuanianfoundation.org

Laidotuvės privačios.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Gibbons Elliston FH. Tel. 630-323-0275

Brangiam kolegai dainininkui

A+A

BRONIUI SELIUKUI

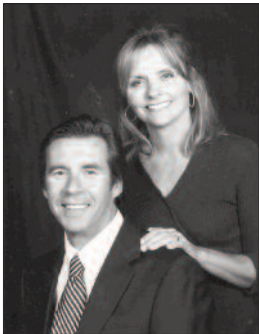
mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą
jo gyvenimo bendrakeleivei žmonai ANGELEI,
dukrai RŪTAI ir jos šeimai, giminėms ir artimiesiems.
Netekome artimo draugo ir gero dainininko, su kuriuo daugiau kaip 40 metų garsinome lietuvišką dainą ir giesmę Amerikoje bei kituose kraštuose. Pasigesime jo draugiškos šilumos ir linksmos nuotaikos.

*Raimonda Apeikytė, Rimtautas Dabšys,
Emanuelis Jarašūnas ir Antanas Polikaitis*

**Palos-Gaidas
FUNERAL HOME**

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

**11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410**

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Š. m. gruodžio 28 d. mirė Aleksandras Pakalniškis.** Šermenys vyks sausio 1 d., antradienį, Petkaus laidojimo namuose. Pradžią – 4 val. p. p. Laidotuvių Mišios – sausio 2 d., trečiadienį, Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 10 val. r.

■ **Mieliems skaitytojams pranešame,** kad gruodžio 31 d. „Draugo“ redakcija nedirbs. Pirmasis 2013 m. „Draugo“ numeris išeis ketvirtadienį, sausio 3 d.

■ **Sausio 13 d., sekmadienį, vyks minėjimas,** skirtas Klaipėdos krašto išlaisvinimo 90-mečiui. Programoje: 10:30 val. r. šv. Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Po Mišių prie Laisvės kovų paminklo bus pagerbti Sausio 13-osios žuvusieji. 13:30 val. p. p. Vytauto Didžiojo rinktinės namuose (2417 W. 43rd St., Chicago, IL 60629) Romas Šležas pristatys savo senelio J. Vanagaičio istorinį almanachą „Kovų keliais“, o Kristina Lapienytė – „Amerikos lietuvių veikla Klaipėdos krašto sukilime“. Renginį organizuoja šauliai bei Mažosios Lietuvos fondas ir draugija. Maloniai kviečiame ateiti.

■ **Vasario 2 d., šeštadienį, Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa** Pasaulio lietuvių centre ruošia vakaronę. Daugiau informacijos suteiks vado pav. Severinas Dubininkas tel. 708-691-6565.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **JAV LB Manhattan apylinkė 2013 m. sausio 11 d., penktadienį, 7 val. v. kviečia į** Sauliaus Šiukštos filmo „New York“ apie garsius menininkus Damien Hirst, Yoko Ono, John Waters, Joną Meką, Žilviną Kempiną ir t. t. peržiūrą. Filmą bus rodomas Lietuvių susivienijimo Amerikoje patalpose (307 West 30th St., New York, NY 10001).

■ Lietuvos Respublikos ambasada JAV sausio 10 d. nuo 5 val. p. p. iki 7 val. v. kviečia į Sausio 13-osios minėjimą, kuris vyks German Marshal Fund (1744 R St., NW Washington, DC 20009). Pranešėjai: buvę JAV ambasadoriai Lietuvoje Darryl Johnson, John Cloud ir Anne Derse bei buvęs JAV ambasados Lietuvoje misijos vadovo pavaduotojas Thomas Kelly. Daugiau informacijos suteiks D. Vidutis el. paštu: dvidutis@dclac.org

■ **Sausio 18–21 dienomis Vida ir Lukis Strazdžiai** su pagalbininkais Neringos stovykloje rengia Žiemos šventę, kurios metu galėsite susitikti ir pabendrauti su senais/naujais draugais, pasilidinti, pasivažinėti rogėmis, išmokyti pasidaryti lietuvišką sūrį bei koldūnus, sukurti mielą menišką darbėlį, dalyvauti talentų vakare bei vakaro programoje ir pasidžiaugti gausiais žiemos malonumais. Sausio 19 d. vakare šv. Mišias atnašaus Brattlebor St. Michae's RC bažnyčios kun. Fr. Rich. Kviečiama atvykti penktadienio sausio 18 d. vakare.

■ **2013 m. sausio 27 d., sekmadienį,** 2:30 val. p. p. kviečiama pasilidinti Wilmot Mountain, 11931 Fox River Rd., Twin Lakes, WI. Tel. 847-362-8675.

■ **Willowbrook Ballroom Fresco salėje** Jūsų laukia išskirtinė programa: vyrų trio „Ledkalnis“ su konkursų laureate Julija, klasikinis kvartetas, „Sodžiaus“ muzikantai, „Sandalai“. Informacija teikiama tel. 312-375-2728.

■ **PLC ir JAV LB Lemont apylinkė** organizuoja Naujųjų metų sutikimą PLC didžiojoje salėje. Pradžią 8 val. v. Svečius linksmins Bronius Mūras ir Arvydas Stakaitis. Tel. 630-257-8787.

■ **Naujųjų metų sutikimas prasidės 8 val. v. Brighton Park parapijos salėje** (4426 S. Fairfield Ave., Chicago, IL 60632) Programoje: trumpas spektaklis ir šokiai, šokiai, šokiai! Tel. 773-627-2137 arba tel. 708-703-7114.

■ **Naujųjų metų sutikimas prasidės 7:30 val. v. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje** (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL) Vakaro vedėjas – Arvydas. Programą atliks Apolonija ir Petras Steponavičiai, Arvydas ir Virgis („Cigarai“) bei Giedrė. Tel. 773-776-4600.

Šventiniai sveikinimai

Mara Vygantienė su dukromis Monika ir Kristina sveikina savo draugus, gimines ir pažįstamus šv. Kalėdų proga, linkėdama jaukių švenčių ir Dievulio globos Naujaisiais metais.

Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje (Lemont, IL) gruodžio 20 d. vyko Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ vaikų Kalėdų eglutė. Nuo pat ryto mamos, tėčiai ir vaikai su nekantrumu laukė, kada ateis Kalėdų Senelis. Vaikai jam paruošė gražią programėlę – šoko ir dainavo. Kalėdų Senelis visus gerus vaikučius gausiai apdovanojo dovanėlėmis.
Dainos Čyvienės nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

California Lithuanian Credit Union

2.00 % 3 metų CD

2.50 % 3 metų IRA CD

Santa Monica, California

Tel. 310-828-7095

info@clcu.org

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Lietuvos Našlaičių Globos komitetas praneša, kad lapkričio pabaigoje ir gruodžio mėnesį aukojo: **\$2,000** – a. a. August Kleponis ir a. a. Sofija Pugslytė-Kleponis atminimui, atsiuntė sūnus Walter J. Kleponis. **\$1,000** – kun. Vytas Memėnas, Riverside, IL. **\$450** – Linda ir C. Joseph Rubis, Frederick, MD. **\$350** – Nancy Snyder, Fredericksburg, VA. **\$300** – DLKV Lithuanian Ladies Auxiliary; Joan A. Stoškus, Palos Park, IL; Jeanette T. Merion, West Chester, PA. Lorelea ir Ronald Yoncha, Malvern, PA. Zwitsa J. ir Kenneth Kachinski, Peabody, MA. **\$275** – Diana ir Arvydas Algminas, Riverside, IL. **\$250** – Arūnas Gasparaitis, Elmwood Park, IL. **\$200** – Dalia ir Rimantas Bitėnas, Bronxville, NY. **\$150** – Donatas Skučas, San Antonio, TX; Richard ir Regina Šlepetys, Brick, NJ; Jane C. Simanis, Washington, DC; Irena Kereilis, Palos Park, IL; Aldona Andrijonas, Oak Lawn, IL; Catherine ir Gregory Cierpial, Linden, NJ; Kristina ir Victor Nakas, Falls Church, VA; Kathleen Daniels, Drexel Hill, PA. **\$100** – Janina ir Feliksas Bobinai, Berwyn, IL; a. a. Elenos ir Jono Dubickų atminimui, atsiuntė Jean ir

Joseph Dubickas, Paradise Valley, AZ; Raimund A. Kirstein, Rochester, NY.

\$50 – Roy ir Andrew Lukas vardu atsiuntė Brigid ir Rimas Lukas, Interlaken, NJ.

Ačiū Jums, mielieji geradarijai, už Jūsų ryžtą padėti kitiems, ypač Lietuvoje vargstantiems vaikams. Jūsų aukos prisideda prie vaikų gerovės. Benamiams vaikams suteikiama per seses pagal galimybes kur pernaktoti, pavalgyti. Kitiems taip pat parūpintas maistas, mokykliniai reikmenys, batai ar žieminė apranga ir t. t. Jūs gal net neįsivaizduojate, kiek Jūs padedate. Mes, Lietuvos Našlaičių Globos komitetas, esame Jums dėkingi už Jūsų dosnumą ir paramą Lietuvos vaikams. Tik Jūsų dėka yra galimybė šiuos gerus darbus įgyvendinti. Ką tik atšventėme šv. Kalėdas. Lai šios šventės gili prasmė ir kilni nuotaika būna Jūsų namuose per ištisus metus ir lai jie būna sveiki meteliai! Ačiū Jums! **Lietuvos Našlaičių Globos komitetas (Lithuanian Orphan Care), Fed. Tax ID #35412419, 2711 W 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 1-773-476-2655.**

Kur sutikti Naujuosius?

Palaiminto Jurgio Matulaičio misijos eglutė padabinta Izabelės Stončienės darytais šiaudinukais.

Ritonės Rudaitienės nuotr.